

**PROGRAM ROZWOJU SPORTU
W KRAKOWIE
NA LATA 2021-2025**

W imieniu Komisji
Sportu i Kultury Fizycznej
[Signature]

Spis treści:

I.	WSTĘP	4
II.	POWIĄZANIE PROGRAMU ZE STRATEGIĄ ROZWOJU KRAKOWA 2030	6
II.1.	STRATEGIA ROZWOJU KRAKOWA 2030	6
II.2.	POWIĄZANIE Z INNYMI PROGRAMAMI STRATEGICZNYMI KRAKOWA	8
III.	DIAGNOZA.....	11
III.1.	SPOŁECZNA ROLA SPORTU	11
III.2.	WSKAŹNIK STRATEGII ROZWOJU KRAKOWA 2030	11
III.3.	DYSCYPLINY SPORTOWE	12
III.4.	KLUBY SPORTOWE.....	13
III.5.	STYPENDIA SPORTOWE.....	15
III.6.	ŚRODKI FINANSOWE.....	15
III.7.	PODSUMOWANIE PROGRAMU W LATACH 2016-2020	17
IV.	CELE I DZIAŁANIA PROGRAMU.....	23
V.	MONITORING I EWALUACJA REALIZACJI PROGRAMU	44
V.1.	WSKAŹNIK MONITOROWANIA PROGRAMU	44
V.2.	RYZYKA DLA CELÓW SZCZEGÓŁOWYCH PROGRAMU	46
VI.	FINANSOWANIE PROGRAMU ROZWOJU SPORTU	47
VI.1.	ŹRÓDŁA NAKŁADÓW NA SPORT W KRAKOWIE	47
VI.2.	WSPARCIE FINANSOWE DLA KLUBÓW I ORGANIZACJI SPORTOWYCH	47
VI.3.	ZADANIA REALIZUJĄCE PROGRAM ORAZ NAKŁADY FINANSOWE	50

VII. INTERESARIUSZE PROGRAMU	51
VIII. WYKAZ RYSUNKÓW, WYKRESÓW I TABEL	55
IX. BIBLIOGRAFIA.....	56

I. WSTĘP

Motto:

„Potencjał ukryty w sporcie sprawia, że jest on szczególnie ważnym narzędziem integralnego rozwoju człowieka oraz czynnikiem niezwykle przydatnym w procesie budowania społeczeństwa bardziej ludzkiego. Poczucie braterstwa, wielkoduszność, uczciwość i szacunek dla ciała - stanowiące z pewnością niezbędne cnoty każdego dobrego sportowca - przyczyniają się do budowy społeczeństwa, gdzie miejsce antagonizmów zajmuje sportowa rywalizacja, gdzie wyżej ceni się spotkanie niż konflikt, uczciwe współzawodnictwo niż zawziętą konfrontację”.¹

Jan Paweł II

Program prezentuje nowe, szerokie podejście do sportu, będącego ważnym obszarem polityki nowoczesnego i inteligentnego miasta.

Uprawianie aktywności fizycznej, zarówno rekreacyjnej jak i wyczynowej, wpływa na poprawę ogólnej kondycji organizmu, a także ma znaczącą rolę w poprawie jakości życia. Rozwój sportowej pasji oddziałuje na relacje społeczne, umożliwiając współdziałanie z innymi, a także wyzwala pozytywne emocje. Sport dzięki szerokiemu zakresowi oddziaływania jest istotnym czynnikiem kształtowania zdrowia, rozwijania nawyków i zachowań prozdrowotnych. Nakłady poniesione dziś na rozwój sportu w szczególności kompleksową edukację sportową i promowanie dobrych nawyków systematycznego uprawiania aktywności fizycznej są nakładami skierowanym w zdrowe i sprawne społeczeństwo. Biorąc pod uwagę ważną rolę sportu w prawidłowym funkcjonowaniu społeczeństwa, Kraków od lat inwestuje w ten obszar zarządzania miastem.

Już w drugiej połowie XIX w. w Krakowie powstały stowarzyszenia, które rozwijały zdrowie i sprawność młodzieży polskiej, pogłębiały poczucie odrębności narodowej, rozwijały patriotyzm i przygotowywały do walki o niepodległość Polski.

Kraków znany z wielkiego dziedzictwa historycznego nie zatrzymał się jednak na przeszłości. Miasto konsekwentnie inwestuje w infrastrukturę sportową, wspieranie działalności klubów sportowych oraz zapewnienie różnorodnej i ogólnodostępnej oferty sportowej dla mieszkańców. Organizowane są tutaj wydarzenia sportowe zarówno te na najwyższym profesjonalnym poziomie, typu mistrzostwa świata czy mistrzostwa Europy, jak i te, w których startować może praktycznie każdy, kto po prostu chce uczestniczyć w sportowej rywalizacji.

Dzięki tym działaniom Kraków postrzegany jest jako wyjątkowe miejsce, pełne dynamiki, nowoczesności o ugruntowanym wizerunku oraz z ogromnym potencjałem rozwojowym.

¹ Słowa Papieża Jana Pawła II podczas Jubileuszu Sportowców w dniu 28.10.2000 r.

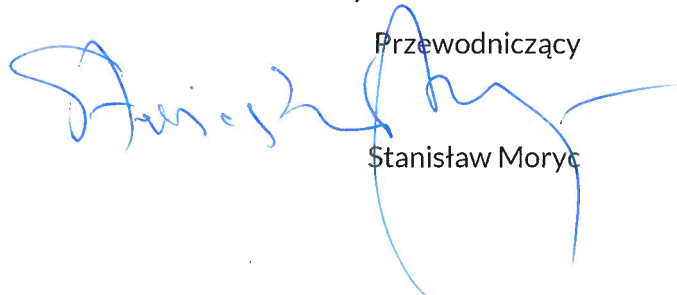
W ślad za tym, w ostatnich latach, Kraków otrzymywał wiele prestiżowych, krajowych i europejskich wyróżnień w zakresie, zarówno upowszechnienia sportu wśród dzieci i młodzieży, a także rozbudowy infrastruktury sportowej.

Pomimo tych nagród, Kraków jest miejscem, które stale chce się rozwijać, również w zakresie sportu. Jedną z głównych idei jest inteligentne podejście do zarządzania sportem, które ma na celu przede wszystkim zapewnienie wysokiej jakości życia swoich mieszkańców. Takie „inteligentne miasto” z pewnością jest miejscem, w którym chce się żyć.

W imieniu Komisji Sportu i Kultury Fizycznej

Rady Miasta Krakowa

Przewodniczący

Stanisław Moryc

II. POWIĄZANIE PROGRAMU ZE STRATEGIĄ ROZWOJU KRAKOWA 2030

II.1. STRATEGIA ROZWOJU KRAKOWA 2030

Strategia rozwoju to jeden z najważniejszych dokumentów Krakowa, ponieważ wyznacza cele i kierunki spójnego rozwoju miasta. Uchwalony dokument pokazuje aspiracje stolicy Małopolski, m.in. do bycia miastem inteligentnym oraz ważnym ośrodkiem w sieci metropolii europejskich, w którym dużą rolę odgrywa współpraca z mieszkańcami.

Strategia wyznacza podstawowe kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego Krakowa oraz na nowo ukierunkowuje rozwój miasta w najbliższych kilkunastu latach, co ma uczynić Kraków miastem obywatelskim, zapewniającym wysoką jakość życia mieszkańców i zrównoważony rozwój oraz konkurencyjnym ośrodkiem nowoczesnej gospodarki, opartej na potencjale naukowym i kulturowym.

Samorząd wychodzi naprzeciw zmieniającym się realiom, przy pełnym poszanowaniu dorobku i tradycji. Jego rolą jest stworzenie ram dla tego rozwoju, narzędzi umożliwiających sterowanie i koncentrowanie wysiłków całej wspólnoty na najbardziej efektywnych kierunkach definiowanych przez cele mające znaczenie cywilizacyjne.

Aspiracje Krakowa zawarte w Strategii to:

- jedno z dwóch najważniejszych miast Polski,
- silna europejska metropolia,
- miasto inteligentne (**smart city**).

Założeniem Strategii Rozwoju Krakowa 2030 jest:

- ⇒ **WIZJA:** KRAKÓW nowoczesna metropolia tętniąca kulturą, otwarta, bogata, bezpieczna i przyjazna, dumna z historycznego dziedzictwa, współtworzona przez mieszkańców.
- ⇒ **MISJA:** Misją Krakowa jest tworzenie inteligentnej metropolii, zapewniającej wysoką jakość życia, budowanie kreatywnej gospodarki, kształtowanie środowiska przestrzennego, poszanowanie środowiska przyrodniczego oraz rozwój potencjału kulturowego, poprzez współpracę podmiotów różnych sektorów oraz partnerskie współdziałanie mieszkańców.
- ⇒ **ZASIĘG:** Strategia pokazuje konieczność myślenia o rozwoju miasta w kontekście szerszym niż jego granice administracyjne, obejmując Kraków wraz z otaczającym go obszarem metropolitalnym.

- ⇒ **FINANSE:** Strategia jest planem uwzględniającym przede wszystkim finansowanie ze środków pochodzących z własnych zasobów, co pozwala uniezależnić realizację od możliwości pozyskania środków zewnętrznych.
- ⇒ **MIERZALNOŚĆ:** Strategia ma zapewnić możliwość pomiaru realizacji jej celów.
- ⇒ **SKUTECZNOŚĆ:** Strategia bez sprawnego mechanizmu zapewniającego wdrożenie będzie bezwartościowa.

Realizowanie wysokiej jakości strategicznego zarządzania miastem oparte jest na budowanie wizerunku Krakowa jako dobrego przykładu **smart city**. Sport doskonale wpisuje się w ten trend, ponieważ bardzo mocno oddziałuje na wszystkie obszary „inteligentnego miasta”, a w szczególności na:

- ⇒ Gospodarkę (**smart economy**) poprzez organizowanie imprez oraz powiązanie sportu z sektorem biznesu,
- ⇒ Kapitał ludzki i społeczny (**smart people**) poprzez zwiększanie umiejętności współdziałania przy wsparciu technologii informacyjno-komunikacyjnej w sferze sportu (między innymi wykwalifikowana kadra trenerów),
- ⇒ Jakość życia (**smart living**) poprzez dostęp do programów sportowych,
- ⇒ Mobilność (**smart mobility**) poprzez szeroko rozwiniętą sieć ścieżek rowerowych,
- ⇒ Środowisko naturalne (**smart environment**) poprzez większy udział rowerzystów w ruchu drogowym, co przyczynia się do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do środowiska,
- ⇒ Zarządzanie (**smart governance**) poprzez wysoką jakość i dostępność do usług publicznych w obszarze sportu.

Po przeprowadzonej analizie powyższych zakresów, została stworzona mapa bezpośredniego oddziaływania Programu Rozwoju Sportu na cele operacyjne Strategii Rozwoju Krakowa 2030.

- ⇒ **1.1. Kraków - węzłem w sieci metropolii Polski, Europy i świata:** włączyć Kraków w realizację wydarzeń o znaczeniu międzynarodowym sportowym;
- ⇒ **4.6. Powszechność realizacji idei zdrowego i aktywnego życia:** kompleksowa edukacja sportowa, stwarzanie warunków dla ruchowego rozwoju osób starszych, dostępność infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, promocja aktywnego i zdrowego trybu życia, współpraca z organizacjami sportowymi, profilaktyka i promocja zdrowia;

Dodatkowo Program pośrednio oddziałuje na następujące cele operacyjne:

- ⇒ **4.4. Przyjazny mieszkańcom, efektywny i ekologiczny system transportowy:** rozwijać infrastrukturę rowerową, obejmującą także parkingi dla rowerów, w tym parkingi zadaszone. Promować modę współdzielenia samochodów i rowerów;
- ⇒ **4.2. Zrewitalizowane obszary miejskie:** dostosować otoczenie osiedli, terenów mieszkaniowych do potrzeb rodzin z dziećmi oraz osób starszych;
- ⇒ **5.3. Spójność społeczna:** programy aktywizujące rodziny z dziećmi, programy przeciwdziałania zjawiskom wykluczenia społecznego.

Wskaźnikami obrazującymi rezultaty powyższych działań jest „odsetek mieszkańców uprawiających sport” oraz „udział transportu rowerowego w podziale zadań przewozowych” w ramach celu strategicznego IV Strategii Rozwoju Krakowa 2030. W obu przypadkach prognozowany jest trend wzrostowy w porównaniu z rokiem 2016.

II.2. POWIĄZANIE Z INNYMI PROGRAMAMI STRATEGICZNYMI KRAKOWA

Rola sportu w budowaniu nowoczesnego miasta o ważnych funkcjach społeczno-gospodarczych jest dobrze widoczna w poszczególnych dokumentach strategicznych Miasta Krakowa. Analizując zapisy obowiązujących programów strategicznych wyróżniono następujące cele lub priorytety, w których uwzględniono sport i jego oddziaływanie na różne dziedziny zarządzania:

1. **Polityka zrównoważonej turystyki Krakowa na lata 2021-2028.**
2. **Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Krakowa na lata 2021-2030.**
3. **Powiatowy Program Działania na rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2019-2022.**
4. **Program Aktywności Społecznej i Integracji Osób Starszych na lata 2021-2025.**
5. **Wieloletni Program Współpracy Gminy Miejskiej Kraków z Organizacjami Pozarządowymi na lata 2019-2022.**
6. **Program Strategiczny Promocji Miasta Krakowa na lata 2016-2022.**

Zaobserwowano pewne podobieństwo poszczególnych założeń ww. programów strategicznych, polegające na przenikaniu się tematyki dotyczącej budowy oferty sportowej oraz rekreacyjnej, infrastruktury sportowej oraz rekreacyjnej i oddziaływaniu sportu na różne obszary życia mieszkańców.

Najważniejszym dokumentem opisującym kierunki oraz obszary dziedziny sportu na terenie Miasta jest Strategia Rozwoju Krakowa, która była bazą do stworzenia programu rozwoju sportu, a w głównej mierze jej 3 cele operacyjne:

- ⇒ **1.1. Kraków - węzłem w sieci metropolii Polski, Europy i świata:** włączyć Kraków w realizację wydarzeń o znaczeniu międzynarodowym sportowym;

Organizowanie imprez i wydarzeń sportowych będących ogniwami łączącymi Kraków z innymi metropoliami. Przyszłe projekty będą wpływać na pozycję Miasta w kraju, Europie i na świecie. Realizowane będą duże inwestycje w infrastrukturę sportową.

- ⇒ **4.2. Zrewitalizowane obszary miejskie:** dostosować otoczenie osiedli, terenów mieszkaniowych do potrzeb rodzin z dziećmi oraz osób starszych;

Działania ukierunkowane na modernizację zdegradowanych obszarów miejskich, obiektów, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb społecznych, gospodarczych i środowiskowych w zakresie sportu na których można uprawiać aktywność fizyczną. Przedsięwzięcia podejmowane będą poprzez rewitalizację obszarów i obiektów sportowych co spowoduje, że zostaną ograniczone nierówności w warunkach życia

w Krakowie oraz zostanie zwiększony dostęp do oferty sportowej dla mieszkańców miasta, w szczególności dla rodziców z dziećmi.

- ⇒ **4.6. Powszechność realizacji idei zdrowego i aktywnego życia:** kompleksowa edukacja sportowa, stwarzanie warunków dla ruchowego rozwoju osób starszych, dostępność infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, promocja aktywnego i zdrowego trybu życia, współpraca z organizacjami sportowymi, profilaktyka i promocja zdrowia;

W ramach promocji aktywnego i zdrowego życia Miasto Kraków podejmować będzie działania ukierunkowane na wzmocnienie potencjału sportowego mieszkańców Miasta w zakresie profilaktyki oraz upowszechniania sportu jako działań adresowanych do konkretnych grup wiekowych, ze szczególnym uwzględnieniem sportu w szkołach i klubach sportowych.

Zmapowanie założeń programów strategicznych było punktem wyjścia przy ustaleniu celów nowego Programu Rozwoju Sportu w Krakowie na lata 2021-2025. Budowanie strategii w oparciu o istniejące dokumenty strategiczne ma jeszcze jedną zaletę, tj. identyfikuje wielu realizatorów Programu, których wspólny potencjał szerzej i intensywniej oddziałuje na cele zawarte w Strategii Rozwoju Krakowa.

Rysunek 1. Powiązanie Programu Rozwoju Sportu w Krakowie na lata 2021-2025 z innymi Programami Strategicznymi.

III. DIAGNOZA

III.1. SPOŁECZNA ROLA SPORTU

Społeczna rola sportu jest w Krakowie traktowana jako temat niezwykle istotny w hierarchii zagadnień, dotyczących życia Miasta i jego mieszkańców. Związane jest to z postrzeganiem sportu nie tylko jako sfery konsumpcji kulturalnej, rozrywkowej czy wypoczynkowej, lecz także uznaniem ekonomicznego potencjału sportu, który jest dynamicznie rozwijającym się sektorem gospodarki. Ma wpływ na procesy rozwoju i utrzymania zdrowia oraz sił biologicznych, niezbędnych w osiągnięciu określonych celów społecznych i gospodarczych. Kształtowanie charakteru, wkładanie najwyższego wysiłku w każde podejmowane zadanie – tak charakterystyczne dla aktywności sportowej – staje się podstawą odpowiedzialnego i aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym. Brak aktywności fizycznej niesie za sobą liczne zagrożenia. Tomasz Sahaj zauważa, że *we współczesnym, w wysokim stopniu zurbanizowanym i zindustrializowanym społeczeństwie aktywność fizyczna jest niezbędna jako czynnik ochrony zdrowia. Podejmowana regularnie gwarantuje prawidłowy rozwój, zdrowie i wysoką sprawność psychofizyczną*². Już w latach 90-tych minionego stulecia Hillel Ruskin zainteresował się tematyką europejskiego wychowania fizycznego i doszedł do wniosku, że *syndrom fizycznej pasywności człowieka przeszkadza w promowaniu aktywności fizycznej i nadaniu jej waloru normy społecznej*³. Zjawisko to może skutkować wciąż pogarszającą się sytuacją zdrowotną ludzi. Według WHO niewystarczająca aktywność fizyczna jest jednym z głównych czynników ryzyka zgonów na całym świecie. Dodatkowo niepokojący jest fakt, że dotyczy to również ludzi młodych. Ponad 80% światowej populacji nastolatków jest niewystarczająco aktywnych fizycznie.⁴

Aktywność ruchowa to niezbędna ilość ćwiczeń fizycznych, potrzebna do rozwoju i zachowania zdrowia każdego człowieka. Prawidłowy przebieg procesów fizjologicznych i metabolicznych uwarunkowany jest koniecznością zapewnienia organizmowi optymalnej ilości ruchu. Rolą aktywności fizycznej jest kształtowanie zdrowia człowieka (fizycznego i psychicznego) oraz rozwijanie nawyków i zachowań prozdrowotnych. Jest ona także wartościową formą spędzania czasu wolnego.

III.2. WSKAŹNIK STRATEGII ROZWOJU KRAKOWA 2030

Kluczowym wskaźnikiem osiągnięcia celu w Strategii Rozwoju Krakowa dla Programu Rozwoju Sportu na najbliższe lata jest „Odsetek mieszkańców uprawiających sport”.

² Sahaj T., Czy sport to zdrowie? Refleksje filozoficzne. Sport Wyczynowy, s. 75, 2001.

³ Ruskin H., Mit i rzeczywistość – spór o kształt wychowania fizycznego w szkołach. Kultura fizyczna, nr 1-2, 1994.

⁴ Dane są dostępne na oficjalnej stronie World Health Organization: <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/physical-activity> [dostęp 6.08.2020 r.].

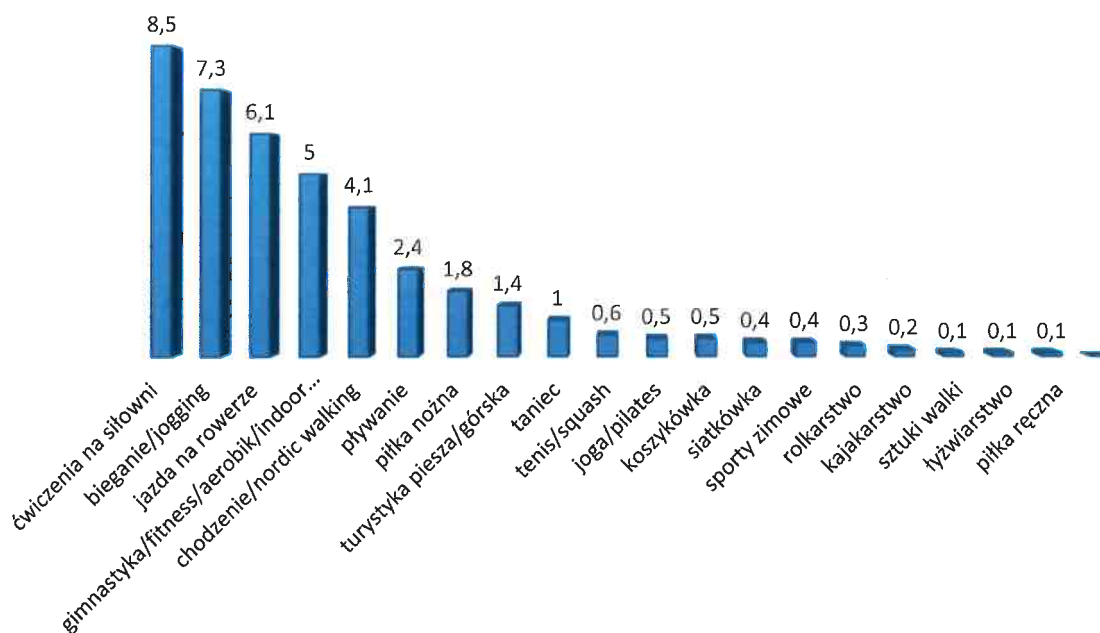
Dane z 2016 roku wskazują, że współczynnik aktywności krakowian wynosił 31%. W roku 2018 zanotowano spadek aż o 6,5%. Z kolei aktywność fizyczna mieszkańców w 2020 r. wzrosła do poziomu 73%, co wskazuje na znaczną poprawę.⁵

Trend wzrostowy wykazują również wskaźniki dotyczące stanu gminnej infrastruktury sportowej, który od 2016 r. do 2020 r. wzrósł o 2,9 punkty procentowe.⁶ Rośnie także liczba obiektów sportowych w Krakowie.

Nowa edycja Programu Rozwoju Sportu w Krakowie na lata 2021-2025 kładzie duży nacisk na zapewnienie różnorodnej i ogólnodostępnej oferty dla Krakowian również poprzez zwiększenie dostępności infrastruktury dla mieszkańców.

III.3. DYSCYPLINY SPORTOWE

Ważną kwestią jest ustalenie zakresu działań, które miałyby na celu zwiększenie roli sportu w życiu mieszkańców Krakowa. Na podstawie raportu „Badanie jakości życia i jakości usług publicznych w Krakowie” opracowanego i przeprowadzonego w 2018 roku, można stwierdzić, że najczęściej uprawianą aktywnością sportową w Krakowie są ćwiczenia na siłowni (8,5%). W dalszej kolejności jest to bieganie/jogging – uprawianie tego sportu deklaruje ponad 7% mieszkańców, jazda na rowerze (ponad 6%), gimnastyka/fitness (5%) oraz chodzenie/nordic walking, który uprawiany jest przez ponad 4% krakowian.⁷ Dane zostały zawarte w wykresie nr 1.

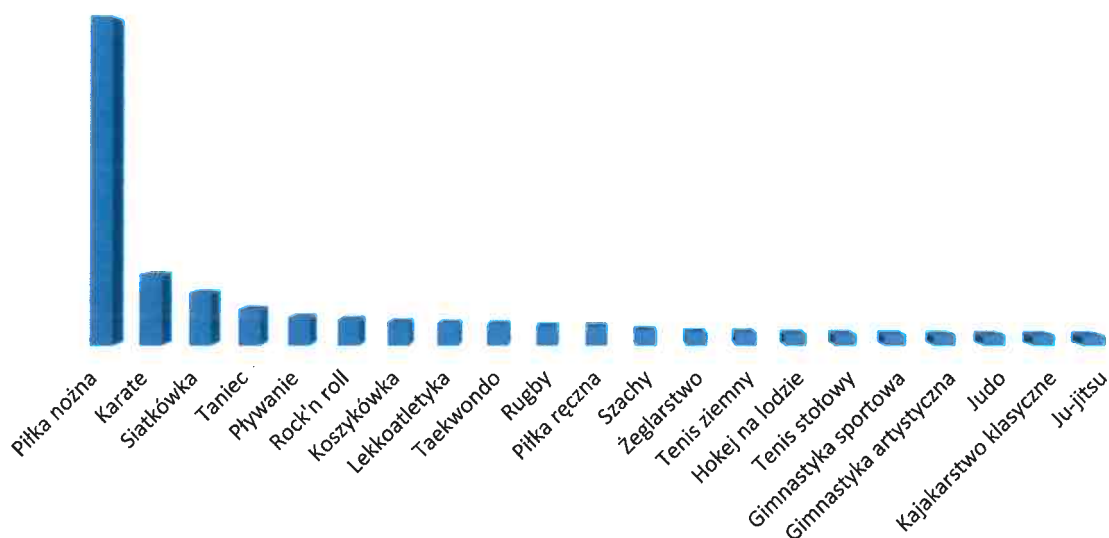
Wykres 1. Najpopularniejsze dyscypliny sportowe deklarowane przez mieszkańców Krakowa (2018 r.)

⁵ Badanie przeprowadzono na pełnoletnich osobach zamieszkałych w Krakowie.

⁶ Ibidem.

⁷ Ibidem.

Uprawianie – w większości – sportów indywidualnych przez mieszkańców Krakowa jest ważnym aspektem w rozwoju aktywności fizycznej wśród społeczeństwa, ale również odkrywaniem własnej, niepowtarzalnej osobowości. Niemniej istotne są dyscypliny sportów zespołowych uprawiane w krakowskich klubach sportowych. Piłka nożna (39,92%), karate (8,53%) oraz siatkówka (6,32%) to jedne z najbardziej popularnych sportów wśród zawodników klubowych.⁸ Dane zostały zawarte w wykresie nr 2.

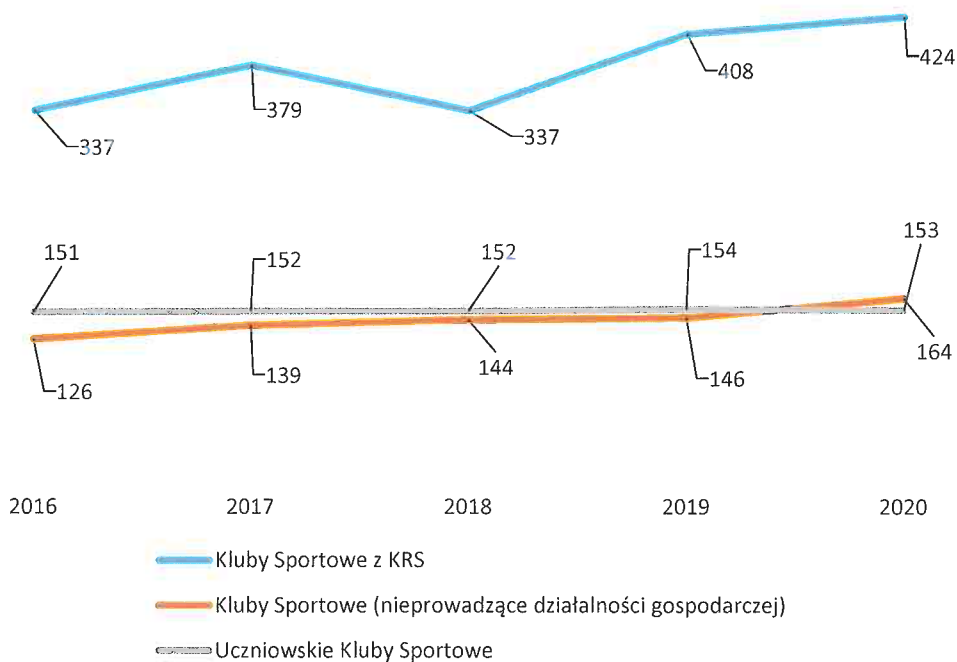

Wykres 2. Najpopularniejsze dyscypliny sportowe wśród zawodników krakowskich klubów sportowych.

III.4. KLUBY SPORTOWE

W ramach upowszechniania sportu w Krakowie, Miasto wspiera także sport wyczynowy współpracując z klubami i związkami sportowymi. Sukcesy sportowców niewątpliwie przekładają się na wzrost zainteresowania społeczeństwa uprawianiem danych dyscyplin sportowych. Na koniec 2020 r. w Krakowie funkcjonowało 741 Klubów Sportowych (w tym 153 Uczniowskich Klubów Sportowych i 164 Klubów Sportowych nieprowadzących działalności gospodarczej). Od wielu lat obserwujemy wzrost liczby klubów, z których najliczniejszą grupę stanowią te wpisane do Krajowego Rejestru Sądowego. Dane zostały zawarte w wykresie nr 3.

⁸ Dane na podstawie danych 16 942 osób.

Wykres 3. Liczba Klubów Sportowych oraz Uczniowskich Klubów Sportowych w latach 2016-2020.

Wyniki te mogą mieć wpływ na zwiększenie różnorodności oferty sportowej skierowanej do mieszkańców oraz na wzrost aktywności fizycznej – zarówno u dzieci jak i osób starszych. Wykształcenie u ludzi nawyku dążenia do zdrowego trybu życia w pełnej sprawności fizycznej to trudny proces, który najlepiej rozpocząć w dzieciństwie. Okres ten powinien być maksymalnie wykorzystany do prawidłowego kształtowania cech somatycznych i motorycznych. W tej fazie rozwojowej, ruch i hartowanie organizmu mają znaczący wpływ na zwiększenie ogólnej odporności.

Działania promujące aktywne spędzanie czasu wolnego oraz edukacja profilaktyczna mogą wywierać niezwykle pozytywny wpływ na młodych ludzi oraz na ich stan zdrowia, choć badania wskazują na pogarszający się poziom wydolności i sprawności fizycznej dzieci i młodzieży. Do głównych przyczyn takiego stanu należy z pewnością zaliczyć małą aktywność ruchową oraz zaniedbania na poziomie szkolnego wychowania fizycznego. Lekcje wychowania fizycznego winny stanowić coraz ciekawszą ofertę kierowaną do młodych osób, dla których jest to często pierwszy kontakt z różnymi formami rekreacji i sportu. Dzięki działaniom dobrze ukierunkowanym można przyczynić się nie tylko do zaszczepienia prozdrowotnych nawyków, ale także do likwidacji ograniczeń społeczno-organizacyjnych pojawiających się już w wieku szkolnym.

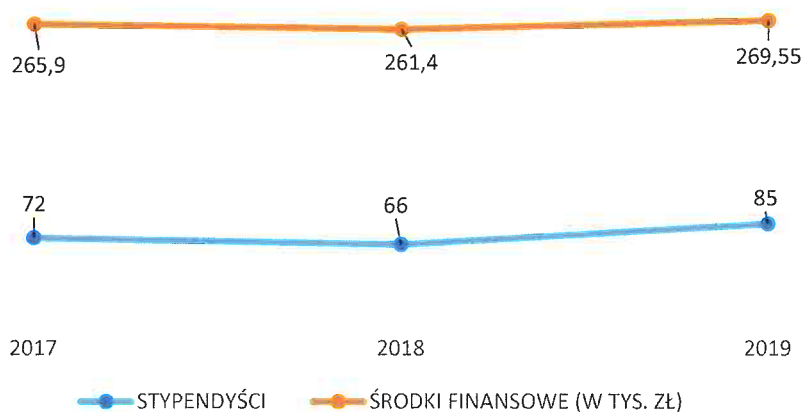
Co więcej, uwzględnienie procesów demograficznych przy budowaniu oferty może znacząco przyczynić się do jeszcze bardziej efektywnego wykorzystania sportu jako narzędzia zapobiegającego i zmniejszającego zjawisko wykluczenia społecznego. W nowoczesnym społeczeństwie, warunki do uprawiania sportu, rekreacji, wypoczynku i turystyki w znaczący sposób wpływają na określenie poziomu jakości życia (**smart living**) – niezwykle istotnego elementu koncepcji **smart city**.

III.5. STYPENDIA SPORTOWE

Gmina Miejska Kraków finansuje okresowe stypendia sportowe oraz nagrody i wyróżnienia dla osób fizycznych za osiągnięte wyniki sportowe, jak również dla trenerów prowadzących szkolenie zawodników osiągających wysokie wyniki sportowe w międzynarodowym lub krajowym współzawodnictwie sportowym.

Wyróżnienie to przyznawane jest corocznie na podstawie art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie oraz uchwały Rady Miasta Krakowa z dnia 24 września 2014 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu przyznawania, wstrzymywania i cofania oraz wysokości stypendiów sportowych Miasta Krakowa, w tym stypendiów olimpijskich, dla zawodników osiągających wysokie wyniki sportowe we współzawodnictwie międzynarodowym lub krajowym reprezentującym podmioty sportowe działające w oparciu o ustawę z dnia 25 czerwca 2010 roku o sporcie, funkcjonujące na terenie Gminy Miejskiej Kraków. Prezydent Miasta Krakowa przeznaczył w 2019 r. środki finansowe na wsparcie zawodników w formie stypendiów sportowych w wysokości 269 550 zł. W roku 2020 stypendia sportowe nie zostały przyznane z uwagi na stan pandemii.

Wykres nr 4 przedstawia liczbę stypendystów i kwoty przeznaczane na stypendia.

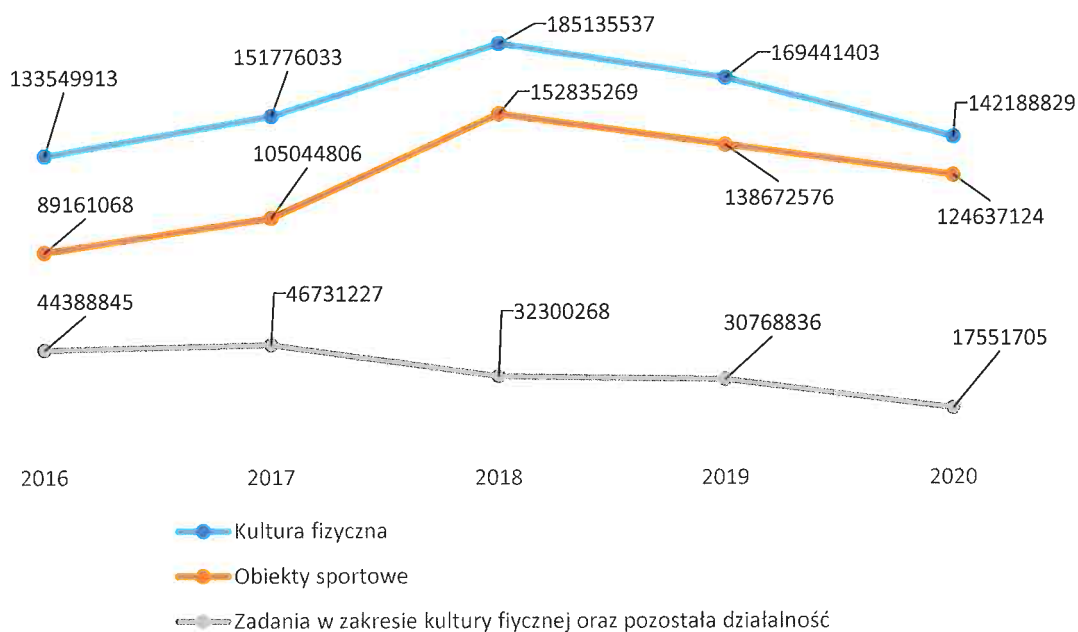

Wykres 4. Liczba stypendystów oraz kwota przeznaczana na stypendia w latach 2017-2019.

III.6. ŚRODKI FINANSOWE

Działania Miasta realizowane i finansowane w oparciu o niniejszy Program, mają na celu tworzenie właściwej piramidy uczestnictwa mieszkańców Krakowa w sporcie. Zakłada się inwestowanie zarówno w obiekty sportowe, ale także w zapewnienie różnorodnej i ogólnodostępnej oferty sportowej. Podział ten jest widoczny również w corocznie przygotowywanych sprawozdaniach z wykonania budżetu Miasta Krakowa. W okresie obowiązywania „Programu Rozwoju Sportu w Krakowie na lata 2016-2019” i w roku 2020

zaobserwowano wzrost środków budżetowych przeznaczanych na obiekty sportowe, w stosunku do innych wydatków na kulturę fizyczną. Jest to związane z rosnącymi kosztami utrzymania obiektów oraz kosztami budowy lub modernizacji bazy sportowej Miasta. Spowodowało to spadek nakładów przeznaczanych na inne działania w zakresie sportu, w tym zapewnienia bezpłatnej oferty zajęć sportowych. Różnice w wydatkach budżetu Miasta Krakowa w latach 2016-2020 obrazuje wykres nr 5.

Wykres 5. Sprawozdanie z wykonania wydatków budżetu Miasta Krakowa za lata 2016-2020.

III.7. PODSUMOWANIE PROGRAMU W LATACH 2016-2020

PRIORYTET I: SPORT DLA KRAKOWIAN													
Cel szczegółowy I.1: Kształtowanie postaw prosportowych oraz ich rozwijanie wśród dzieci i młodzieży													
Zadanie / Działanie	Produkt	Miernik Produktu	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	Wskaźnik rezultatu	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.
I.1.1	Realizacja miejskich programów sportowych	MIEJSKI PROGRAM SPORTOWY	łączna liczba osób wejść na zajęcia miejskich programów sportowych	281999	309393	233584	229382	165784	atrakcyjność zajęć miejskich programów rekreacyjnych sportowych min. 90% uczestników	87%	75%	98%	72%
I.1.2	Rozwój sportu szkolnego dzieci i młodzieży	SEKCJA / ZAJĘCIA	liczba uczestników pozaszkolnych zajęć sportowych	20344	19444	19634	18209	18314	atrakcyjność pozaszkolnych zajęć sportowych i rekreacyjnych min. 90% uczestników	107%	101%	93%	101%
Cel szczegółowy I.2: Budowa oferty sportowej i popularyzacja aktywnego stylu życia wśród mieszkańców Krakowa													
I.2.1	Zagospodarowanie czasu wolnego mieszkańców miasta	PROJEKT / UMOWA	liczba uczestników zajęć oferowanych przez kluby sportowe	66338	63002	61954	100826	20417	atrakcyjność zajęć oferowanych przez kluby sportowe średnio min. 800 uczestników/klub	506	492	691	222
I.2.2	Rozwój sportu olimpijskiego w Krakowie	PROJEKT / UMOWA	liczba klubów sportowych oferujących zajęcia	131	137	126	146	92	atrakcyjność zajęć oferowanych przez kluby sportowe	63	59	54	0
			liczba uczestników zajęć oferowanych przez kluby sportowe	2536	2386	2319	2317	0		64	59	54	0

Cel szczegółowy I.3: Organizacja imprez i wydarzeń sportowych																						
Zadanie / Działanie	Produkt	Miernik Produktu	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	liczba klubów sportowych oferujących zajęcia	40	37	39	43	0	średnio min. 80 uczestników/klub	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.			
I.3.1	Realizacja wydarzeń sportowych o charakterze ogólnopolskim i międzynarodowym strategicznych dla promocji sportu i miasta	WYDARZENIE/IMPRESJA	planowana liczba uczestników	443659	200000	90000	15572	18047														
			liczba uczestników	443659	233866	134716	15572	18047														
I.3.2	Organizacja biegowych cyklicznych imprez masowych	WYDARZENIE/IMPRESJA	planowana liczba uczestników	78167	65000	75000	44000	28500														
			liczba uczestników	78167	90150	78238	32740	0														
I.3.3	Realizacja wydarzeń i imprez sportowych oraz turniejów pokazowych o strategicznym znaczeniu dla miasta	WYDARZENIE/IMPRESJA	planowana liczba uczestników	14000	15000	30000	17072	5100														
			liczba uczestników	14000	29500	44141	17072	5100														
I.3.4	Realizacja wydarzeń sportowych o charakterze lokalnym (miejskim, dzielnicowym, osiedlowym)	WYDARZENIE/IMPRESJA	liczba uczestników przedsięwzięć / projektów	16388	33880	56491	24265	20256														
			liczba przedsięwzięć / projektów	50	44	63	45	133														
Cel szczegółowy I.4: Budowa oferty sportowej w zakresie halowych zespołowych olimpijskich gier sportowych																						
Zadanie / Działanie	Produkt	Miernik Produktu	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	Wskaźnik rezultatu					2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.					

I.4.1	Szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie zespołowych gier sportowych	SEKCJA/ ZAJĘCIA UMOWA	łączna liczba osób- wejść na zajęcia	53505	54984	77417	12209	6875	atrakcyjność zajęć w zakresie zespołowych gier sportowych	87%	103%	141%	16%	56%
I.4.2	Odbudowa sekcji seniorskich zespołowych gier sportowych w klubach krakowskich	UMOWA	liczba udostępnionych obiektów/ in- frastruktury sporto- wej	5	4	4	12	0	liczba drużyn korzy- stających z dostęp- nych obiektów/ in- frastruktury sporto- wej	18	18	2	3	0
PRIORYTET II: NOWOCZESNA INFRASTRUKTURA SPORTOWA														
Cel szczegółowy II.1: Rozbudowa infrastruktury sportowej Krakowa														
Zadanie / Działanie	Produkt	Miernik Produktu	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	Wskaźnik rezultatu	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	
II.1.1	Rozbudowa in- frastruktury sportowej Kra- kowa	liczba realizowanych /zakończonych in- westyycji i remontów	56	132/95	59/26	62/51	97/67	liczba zrealizowa- nych umów	150 umów + 26 zleceń	98	129	190	100	
		kubatura/po- wierzchnia	19600,15 m3 + 37417,41 m2	24.596,23 m3 /46.880,91 m2	35.000 m3/ 51.000 m2	38.560 m3/ 66.370 m3	21700 m3 / 25 810 m2							
II.1.2	Zachowanie wysokich stan- dardów utrzy- mania miejskiej bazy sportowej powierzonej klubom sporto- wym	liczba zadań moder- nizacyjnych	12	27	75	10	37	liczba zrealizowa- nych zadań	11	25	75	10	37	
		liczba osób korzysta- jących z obiektu							liczba osób korzysta- jących z obiektu	123850	1774900	1780200	brak da- nych	440718
PRIORYTET III: PROMOCJA KRAKOWA JAKO OŚRODKA SPORTU														
Cel szczegółowy III.1: Wzmocnienie wizerunku Krakowa jako ważnego polskiego centrum sportu														
Zadanie / Działanie	Produkt	Miernik Produktu	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	Wskaźnik rezultatu	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	

III.1.1	Prowadzenie tematycznego portalu internetowego	PORTAL INTERNETOWY	liczba przygotowanych lub aktualizowanych podstron tematycznych	49	44	45	507	23	liczba odsłon strony internetowej min. 1 mln	1703061	1751232	2415811	2083171	2266856
III.1.2	Rozpoznawalne logo i hasło promujące Kraków jako miasto sportu	LOGO/HASŁO	liczba akcji/ użytych narzędzi promocyjnych zawierających logo lub hasło	27	27	27	22	42	liczba akcji/ użytych narzędzi promocyjnych zawierających logo lub hasło	27	27	27	22	42
III.1.3	Współpraca z polskimi i międzynarodowymi związkami sportowymi, PKOl i innymi organizacjami wspierającymi rozwój sportu	UMOWA/POROZUMIENIE IMPREZA	liczba umów/ porozumień	31	31	33	30	21	liczba projektów/ akcji promocyjnych	32	44	37	31	16
III.1.4	Sport jako produkt turystyczny	UMOWA/POROZUMIENIE, WYDARZENIE	liczba projektów/ imprez	15	17	12	26	6	liczba projektów/ imprez o randze międzynarodowej lub ogólno-polskiej	15	8	12	7	5
III.1.5	Promocja Krakowa - „Ambasadorzy krakowskiego sportu”	UMOWA/POROZUMIENIE	liczba gości z Polski i ze świata	443659	294000	192000	162754	23147	liczba akcji/ projektów promocyjnych	3	0	12	34	19
PRIORYTET IV: WSPÓŁPRACA NA RZECZ KRAKOWSKIEGO SPORTU														
Cel szczegółowy IV.1: Promowanie krakowskich sportowców i środowisk wspierających krakowski sport														
Zadanie / Działanie	Produkt	Miernik Produktu	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	Wskaźnik rezultatu	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	

Zadanie / Działanie	Realizacja programu stypendiów dla sportowców i nauczycieli i trenerów	STYPENDIUM/NA-GRODA	wysokość środków przeznaczonych na stypendia	297 600,00 zł	265 900,00 zł	261 400,00 zł	269 550,00 zł	- zł	średnia wysokość stypendium min. 500 zł	310,00 zł	307,75 zł	330,05 zł	264,26 zł	- zł
IV.1.1				80	72	66	85	0	popularność kursu min. 4 kandydatury	6	5	7	9	4
IV.1.2	Przyznanie honorowego tytułu „Przyjaciel Sportu”	KON-KURS/PRZY-ZNANY TYTUŁ	liczba zgłoszonych osób/podmiotów	4+2	3+2	6/1	7/2	3/1						
Cel szczegółowy IV.2: Współpraca środowisk sportowych z władzami Krakowa														
Zadanie / Działanie	Produkt	Miernik Produktu	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	Wskaźnik rezultatu	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	
IV.2.1	Działanie Rady ds. Sportu	SPOTKANIE	liczba spotkań	6	5	5	4	0	liczba spotkań min. 1 spotkanie	5	5	5	4	0
IV.2.2	Międzynarodowa współpraca Krakowa w zakresie sportu	SPOTKANIE/PROJEKT	liczba spotkań / nawiązanych kontaktów	61	27	6	27	0	liczba projektów min. 2 projekty/partnerzy	14	14	10	27	0
IV.2.3	Współpraca samorządu z krakowskim środowiskiem akademickim	PROJEKT	liczba osób objętych wymianą	89	135	792	18	0	liczba partnerów min. 2 partnerów	3	3	3	38	3
IV.2.4	Wzmocnienie roli wolontariatu w działaniach sportowych miasta	UMOWA/POROZUMIENIE	liczba projektów realizowanych przy wsparciu wolontariatu	8	17	18	9	1	ilość wolontariuszy zaangażowanych w realizację projektów miejskich min. 50 osób	2950	2457	3209	2829	5
Cel szczegółowy IV.3: Współpraca z biznesem														
Zadanie / Działanie	Produkt	Miernik Produktu	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	Wskaźnik rezultatu	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	

IV.3.1	Pozyskiwanie środków zewnętrznych na rzecz imprez sportowych, których organizatorem jest Gmina Miejska Kraków	UMOWA	ilość umów sponsorskich	55	75	80	61	20	ilość zrealizowanych umów min. 20 umów	55	75	80	61	20
IV.3.2	Pozyskiwanie środków zewnętrznych poprzez sponsoring sportowy na rzecz klubów sportowych i stowarzyszeń.	PROGRAM/STRATEGIA	liczba opracowanych dokumentów	15	0	0	0	0	liczba zatwierdzonych/przyjętych dokumentów	11	0	0	0	0
IV.3.3	Przygotowanie atrakcyjnych dla biznesu długoletnich programów wspierających sport	PROGRAM/PROJEKT	Ilość realizowanych programów/projektów	4	3	2	0	0	ilość realizowanych programów/projektów	4	3	2	0	0

Tabela 1. Diagnoza Programu Rozwoju Sportu w latach 2016-2020.

IV. CELE I DZIAŁANIA PROGRAMU

CEL PROGRAMU:

„Kraków miejscem aktywnego wypoczynku oraz prężnym ośrodkiem sportowym”

Poprzez:

1. Zapewnianie różnorodnej, ogólnodostępnej oferty sportowej oraz rekreacyjnej
2. Budowanie i modernizowanie infrastruktury sportowej i rekreacyjnej
3. Wzmocnienie roli sportu w różnych obszarach zarządzania Miastem

Tak, aby:

- 1.1. Zapewniać kompleksową edukację sportową
- 1.2. Tworzyć oryginalne, konkurencyjne wydarzenia sportowe w oparciu o najwyższe standardy i trendy w sporcie z uwzględnieniem sportu amatorskiego
- 1.3. Zapewniać warunki do uprawiania sportu przez kobiety i osoby niepełnosprawne
- 2.1. Zapewniać dostępność do infrastruktury sportowej i rekreacyjnej
- 2.2. Stale rozbudowywać sieć ścieżek rowerowych i biegowych
- 2.3. Rozwijać szkolną bazę sportową
- 3.1 Promować Kraków jako miejsce aktywnego spędzania czasu wolnego i ważny ośrodek sportu
- 3.2. Zapewniać współpracę Miasta z organizacjami sportowymi
- 3.3. Wzmacniać rolę wolontariatu sportowego

1. ZAPEWNIENIE RÓŻNORODNEJ, OGÓLNODOSTĘPNEJ OFERTY SPORTOWEJ ORAZ REKREACYJNEJ

Ważne jest, aby zapewnić mieszkańcom możliwie jak najszerszy dostęp do ogólnodostępnej, różnorodnej, wszechstronnej oferty sportowej, w tym edukacyjnej, zmierzającej do wykreowania swoistej mody na aktywność oraz sport jako zdrowy styl życia. Akcja taka winna być skierowana już do najmłodszych krakowian, stąd ważna rola ukierunkowania zadań programu na rzecz młodego pokolenia. Co więcej, Miasto posiada tereny rekreacyjne, które powinny być udostępniane dla uprawiających sport i aktywność fizyczną.

1.1. ZAPEWNIĆ KOMPLEKSOWĄ EDUKACJĘ SPORTOWĄ

Zakłada się zwiększenie dostępności oferty sportowej i rekreacyjnej promującej aktywność fizyczną i atrakcyjne formy spędzania wolnego czasu, poprzez aktywizację dzieci i młodzieży w szkołach i poza nimi oraz dzielnicach, a także zajęcia realizowane w krakowskich klubach sportowych. Równolegle zakłada się wdrażanie procesu pedagogicznego, związanego z utrwaleniem wiedzy i nawyków aktywnego stylu życia, czego efektem będzie uświadomienie roli i znaczenia aktywności fizycznej w kolejnych etapach życia. Kształtowanie postaw prosportowych powinno uwzględniać również zasady upowszechniania prawidłowego żywienia wśród dzieci i młodzieży na terenie Krakowa.

1.1.1. – Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych w ramach miejskich programów sportowych

Miejskie programy sportowe realizowane są w trosce o rozwój fizyczny i zdrowie mieszkańców. Ponadto służą kształtowaniu powszechnego zamiłowania do sportu oraz promocji uniwersalnych wartości kultury fizycznej. Adresatami programów i zajęć są różne grupy wiekowe, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży, zwłaszcza zamieszkałych na peryferiach miasta i obszarach zagrożonych negatywnymi zjawiskami związanymi z wykluczeniem społecznym. Programy realizowane są jako zajęcia pozalekcyjne w oparciu o dostępną bazę sportowo-rekreacyjną.

Najważniejsze elementy miejskich programów sportowych obejmują:

- 1) alternatywną możliwość spędzania wolnego czasu pod opieką wykwalifikowanych trenerów, w oparciu m.in. o przyszkolne obiekty sportowe oraz boiska wielofunkcyjne;
- 2) przeciwdziałanie uzależnieniom i przemocy wśród dzieci i młodzieży poprzez profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną oraz zajęcia sportowe;
- 3) preselekcję utalentowanych jednostek do udziału w zorganizowanym szkoleniu sportowym;
- 4) rozwój osobowości i postaw prospołecznych oraz zapobieganie wykluczeniom środowiskowym;

- 5) działania na rzecz integracji poprzez sport w skali małych wspólnot;
- 6) sport jako rehabilitację społeczną i leczniczą dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

Zadanie realizowane jest we współpracy m.in. z Radami Dzielnic Miasta Krakowa, Ministerstwem Sportu, klubami i związkami sportowymi oraz innymi organizacjami, w tym pozarządowymi.

Projekty strategiczne:

- Animator Sportu – ogólnodostępne i interdyscyplinarne zajęcia realizowane na boiskach typu orlik,
- Sport Przeciw Wykluczeniom - realizowany w celu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy wśród dzieci i młodzieży poprzez profilaktyczną działalność informacyjną i edukacyjną oraz zajęcia sportowe,
- Rugby dla każdego - program popularyzujący rugby, który zakłada działania profilaktyczne w zakresie zagrożeń przestępczością oraz zjawiskami patologicznymi, a także wykluczeniu dzieci z peryferyjnych obszarów Krakowa,
- Akademia Przedszkolaka – zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym zmierzające do zapoznania ich z różnorodnymi i atrakcyjnymi formami ruchu,
- Krakowska Olimpiada Młodzieży – zakłada rywalizację sportową uczniów krakowskich szkół,
- Pierwsze kroki na śniegu – celem zajęć jest przekazanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do samodzielnego i bezpiecznego poruszania się na stoku na nartach lub snowboardzie,
- Cyklokrakowanie - program upowszechniający jazdę na rowerze wśród dzieci i młodzieży,
- Sport łączy pokolenia, integruje rodziny – ćwiczenia integracyjne dla rodzin z kung-fu, wushu oraz podstawy gimnastyki sportowej,
- Tańczę w Krakowie - celem programu, jest angażowanie dzieci głównie z klas pierwszych krakowskich szkół podstawowych do nauki podstaw oraz doskonalenia umiejętności tańca,
- Tenis w Krakowie – zajęcia z tenisa ziemnego mają na celu angażowanie dzieci z klas pierwszych i drugich krakowskich szkół podstawowych do nauki podstaw oraz doskonalenia umiejętności gry w tenisa.

1.1.2. – Rozwijanie oferty sportowej placówek pozaszkolnych zwłaszcza dla dzieci i młodzieży

Do zadań samorządu należy zapewnienie odpowiednich działań i ciekawych propozycji związanych z realizacją zajęć pozaszkolnych. Promowanie postawy aktywnego stylu życia wymaga stworzenia warunków do kreowania jak najbardziej zróżnicowanej pod względem rodzaju, lokalizacji i możliwości finansowych oferty sportowo-rekreacyjnej zajęć pozaszkolnych

oraz dotarcia z tą informacją do szerokich grup odbiorców, będących w różnym wieku oraz na różnych etapach edukacji szkolnej.

Ofertę sportową zapewnią miejskie pozaszkolne placówki takie jak: Międzyszkolny Ośrodek Sportowy Kraków „Wschód”, Międzyszkolny Ośrodek Sportowy Kraków „Zachód” oraz Krakowski Szkolny Ośrodek Sportowy.

Projekty strategiczne:

- gimnastyka korekcyjna - zajęcia dla dzieci z wadami postawy, skoliozami, wadami kończyn dolnych, nadwagą,
- nauka pływania - nauka i doskonalenie pływania skierowane do uczniów klas III krakowskich szkół podstawowych,
- jazda na łyżwach - program nauki i doskonalenia jazdy na łyżwach dla klas I-III krakowskich szkół podstawowych.

1.1.3. - Zapewnienie zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży w czasie ferii oraz wakacji

Działanie zakłada stworzenie warunków dla dzieci i młodzieży, do uprawiania sportu w czasie wolnym tj. ferii zimowych i wakacji, dostosowanych do aktualnych potrzeb i preferencji sportowych krakowian, m. in. poprzez realizację miejskich programów sportowych, wspieranie projektów krakowskich klubów sportowych i ofertę placówek oświatowych.

1.1.4. - Rozszerzenie uczestnictwa uczniów w różnorodnych formach zajęć sportowych organizowanych w szkole i poza jej siedzibą

Rozwój sportu szkolnego jest jednym z najważniejszych elementów właściwego i skutecznego upowszechniania kultury fizycznej. Obejmuje on, w szczególności, prowadzenie atrakcyjnych zajęć wychowania fizycznego dla uczniów, jak również zapewnienie pozalekcyjnych zajęć sportowych organizowanych w szkole i poza jej siedzibą.

Dla lepszego oddziaływania sportu szkolnego należy uściślić współpracę z placówkami oświatowymi oraz klubami i organizacjami sportowymi statutowo realizującymi te zadania.

Właściwe kształtowanie osobowości uczestników zajęć, edukacja mająca na celu propagowanie „kultury sportowej”, w szczególności przeciwdziałanie zjawiskom patologicznym tzw. „mowie nienawiści”, ujawnianie i rozwijanie ich uzdolnień, zainteresowań oraz umiejętności gwarantują umożliwienie dzieciom i młodzieży szkolnej podnoszenie sprawności fizycznej i kształtowanie nawyków czynnego wypoczynku.

Uczestnictwo w zawodach lub imprezach o charakterze sportowym daje możliwość integracji uczniów z różnych placówek oświatowych oraz sprawdzenia postępów sprawności fizycznej w odniesieniu do ich rówieśników.

Organizowane co roku współzawodnictwo szkół odbywa się w ramach Krakowskiej Olimpiady Młodzieży. Poza aspektem sportowym, uczniowie spotykają się na podsumowaniu roku szkolnego podczas uroczystej gali, na której wręczane są im nagrody i statuetki za osiągnięte wyniki.

Działanie zakłada również badanie poziomu aktywności fizycznej dzieci i młodzieży w poszczególnych szkołach. Przeprowadzenie badań jest szczególnie ważne pod kątem zarządzania dziedziną „sport i rekreacja” w Krakowie. Wiedza na temat poziomu aktywności może wskazać m.in. kierunki tworzenia oferty sportowej dla najmłodszych, potrzebę budowy infrastruktury sportowo-rekreacyjnej lub szkołę prowadzącą działania prosportowe, mające na celu rozwój fizyczny i emocjonalny uczniów. Badania powinny się opierać na uniwersalnej metodzie np. Eurofit (zestaw testów sprawności fizycznej). Metoda ta powstała z inspiracji Komitetu Rozwoju Sportu Rady Europy i jest efektem naukowej współpracy międzynarodowej grupy ekspertów i rządów europejskich.

Projekty strategiczne:

- badanie poziomu aktywności fizycznej dzieci i młodzieży krakowskich szkół podstawowych, w szczególności klas IV.

1.1.5. – Kształcenie w szkołach i oddziałach sportowych/mistrzostwa sportowego

Regularna aktywność fizyczna sprzyja zachowaniu zdrowia, neutralizuje stres, kształtuje ciało i pozwala na regenerację sił psychofizycznych. Ważną rolę w tworzeniu zdrowego stylu życia pełni szkoła. To właśnie w szkole, na lekcjach wychowania fizycznego, promuje się aktywność fizyczna i wyrabia prozdrowotne nawyki uczniów. Wychowanie fizyczne powinno przygotowywać do prowadzenia zdrowego stylu życia. Nie chodzi tu tylko o podtrzymywanie dobrego stanu zdrowia obecnie i w przyszłości, ale także o wspomaganie osiągania sukcesów życiowych przez uczniów. Zadaniem wychowania fizycznego w szkole jest tworzenie pozytywnego podejścia do aktywności fizycznej, bez względu na warunki i możliwości.

Uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych objęci są obligatoryjnym uczestnictwem w zajęciach wychowania fizycznego. Program nauczania realizowany podczas lekcji ma istotny wpływ na kształtowanie wśród dzieci i młodzieży stosunku do aktywności ruchowej. Szkoła powinna inspirować do aktywności własnej uczniów, dawać możliwości rozwoju oraz podejmowania aktywności fizycznej, w szczególności dzieciom i młodzieży o mniejszej sprawności, rzadko podejmującym aktywność, nienależącym do formalnych klubów, nieuczestniczącym w dodatkowych zajęciach sportowych. Ważną rolę w tych działaniach odgrywają szkolne/uczniowskie kluby sportowe – SKS, UKS realizujące współzawodnictwo sportowe w systemie wewnątrzszkolnych i międzyszkolnych zawodów sportowych.

Działalność szkoły w zakresie aktywności ruchowej wspierają nauczyciele wychowania fizycznego poprzez umiejętne zachęcanie do efektywnego udziału w lekcjach w-f, ale także w różnych formach sportowych zajęć pozalekcyjnych. Należy pamiętać, że w okresie rozwoju biologicznego dzieci i młodzieży obowiązkowe zajęcia wychowania fizycznego nie zaspokajają w pełni ich potrzeb ruchowych. Wychodząc naprzeciw potrzebom i oczekiwaniom uczniów, szkoły zapewniają dodatkowe pozalekcyjne zajęcia sportowe.

W celu kształcenia młodzieży o szczególnych uzdolnieniach sportowych oraz stworzenia im odpowiednich ku temu warunków na terenie Gminy Miejskiej Kraków tworzy się oddziały lub szkoły sportowe oraz mistrzostwa sportowe realizujące programy szkolenia w określonych dyscyplinach sportu.

Zasady działalności szkół mistrzostwa sportowego, sportowych i szkół z oddziałami sportowymi określone zostały w przepisach wydanych na podstawie ustawy – Prawo oświatowe tj. rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 października 2012 r. w sprawie warunków tworzenia, organizacji oraz działania oddziałów sportowych, szkół sportowych oraz szkół mistrzostwa sportowego (Dz. U. z 2012 r. poz. 1129) oraz rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 marca 2017 r. w sprawie oddziałów i szkół sportowych oraz oddziałów i szkół mistrzostwa sportowego (Dz. U. z 2020 r. poz. 2138).

Powyższe przepisy regulują warunki tworzenia, organizacji oraz działania oddziałów i szkół sportowych oraz oddziałów i szkół mistrzostwa sportowego, uwzględniając umożliwienie uczniom godzenia zajęć sportowych z nauką, w szczególności poprzez odpowiednią organizację zajęć dydaktycznych, realizacji zajęć sportowych obejmujących szkolenie sportowe w oparciu o programy szkolenia opracowane przez polskie związki sportowe.

Organ prowadzący szkoły, w porozumieniu z dyrektorami szkół, ustala corocznie liczbę oddziałów klas pierwszych sportowych i mistrzostwa sportowego oraz liczbę uczniów przyjmowanych do tych oddziałów.

W szczególności do zadań organu prowadzącego szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego należy zapewnienie warunków działalności takich szkół, pod względem finansowym jak również zapewnienia niezbędnej infrastruktury sportowej.

Na terenie Gminy Miejskiej Kraków w roku szkolnym 2020/2021 w szkołach samorządowych działa 21 oddziałów mistrzostwa sportowego (260 uczniów) oraz 114 oddziałów sportowych (2282 uczniów) kształcących w dyscyplinach sportu takich jak: pływanie, piłka siatkowa dziewcząt, piłka ręczna, lekkoatletyka, gimnastyka sportowa, akrobatyka sportowa, judo, piłka nożna chłopców, koszykówka.

Aktualny wykaz samorządowych szkół mistrzostwa sportowego, szkół sportowych i szkół z oddziałami sportowymi w Krakowie znajduje się na Portalu Edukacyjnym Miasta Krakowa.

1.1.6. - Dofinansowanie podnoszenia kwalifikacji nauczycieli

W budżecie miasta Krakowa, co roku wyodrębnia się środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli.

W 2021 jest to ponad 6 mln zł (0,8 % planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez Gminę Miejską Kraków). Krakowscy nauczyciele różnych specjalności – nie tylko wychowania fizycznego - mogą ubiegać się o dofinansowanie do opłat za kształcenie nadające kwalifikacje w zakresie szeroko pojętej kultury fizycznej. Na kierunkach priorytetowych dofinansowanie wynosi do 95 % (w 2021 r. tj. np. nauczanie pływania dla nauczycieli wychowania fizycznego na etapie szkoły podstawowej), na pozostałych - od 60% do 80%. Wskaźnikiem

rezultatu będzie liczba pozytywnie rozpatrzonych wniosków o dofinansowanie do opłat za studia/kursy kwalifikacyjne/szkolenia branżowe/inne formy nadające ww. kwalifikacje.

1.1.7. - Rozwijanie sportów indywidualnych i niszowych

Sporty indywidualne to ważny aspekt rozwoju aktywności fizycznej wśród społeczeństwa, poprzez które odkrywana jest własna niepowtarzalna osobowość, rozwój indywidualnych zdolności. Osoby je uprawiające cechują się dużą niezależnością, wytrwałością w dążeniu do zamierzonych celów. Znaczny wpływ na indywidualny rozwój mają takie dyscypliny jak szachy i judo, które priorytetowo powinny być rozwijane w Krakowie.

Obecnie zaobserwować można zmiany w trendach sportowych. Coraz popularniejszy staje się rozwój sportów niszowych, które są atrakcyjne nie tylko dla uczestników, ale również sponsorów szukających większych korzyści wizerunkowych. Niszowość sportu to pojęcie względne i zależy od konkretnego regionu, dlatego też w Krakowie rozwijany będzie hokej na trawie, który stale zyskuje na swojej popularności.

Wprowadzanie tych dyscyplin powinno odbywać się w formie miejskich programów sportowych, poprzedzonych projektami pilotażowymi.

Projekty strategiczne:

- judo – popularyzacja dyscypliny judo poprzez organizację bezpłatnych zajęć sportowych,
- hokej na trawie – rozwój dyscypliny i oferty zajęć hokeja na trawie dla dzieci i młodzieży,
- szachy – wspieranie organizacji popularyzujących grę w szachy oraz organizowanie bezpłatnych zajęć dla dzieci i młodzieży,
- jeździectwo – zwiększenie dostępności zajęć organizowanych w stadninach,
- rozwój sportów miejskich – w szczególności realizacja zajęć rowerowych na torze typu pumptrack, skierowanych do dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 18 roku życia,
- odbudowa speedwaya na stadionie żużlowym KS Wanda,
- wioślarstwo i kajakarstwo górskie – popularyzacja dyscyplin sportowych w oparciu o posiadaną infrastrukturę sportową m.in. tor kajakarstwa górskiego oraz zasoby naturalne (rzeka Wisła, zbiorniki wodne).

1.2. TWORZYĆ ORYGINALNE, KONKURENCYJNE WYDARZENIA SPORTOWE W OPARCIU O NAJWYŻSZE STANDARDY I TRENDY W SPORCIE Z UWZGLĘDNIENIEM SPORTU AMATORSKIEGO

Sport oraz wszelka aktywność fizyczna mają ogromne znaczenie w społeczeństwie. Przede wszystkim niosą ze sobą istotne walory prozdrowotne dla życia człowieka, ale także sama rywalizacja i jednoczesne zmaganie się z samym sobą, swoimi słabościami mobilizują do większej

pracy. Obecnie dla wielu ludzi sport to sposób na życie i nie wyobrażają sobie chwili bez aktywności, czy uczestnictwa w wydarzeniach sportowych. Jednym z istotniejszych celów szkolenia sportowego jest udział w rywalizacji sportowej. Wydarzenia sportowe czy udział w wszelkiego rodzaju rozgrywkach stwarzają możliwość zarówno promocji samej dyscypliny i uczestników, jak również Miasta czy instytucji zaangażowanych w ich organizację. Ma to na celu, z jednej strony, zachęcić do czynnego udziału w wydarzeniach, z drugiej zaś do uczestniczenia w widowiskach sportowych w roli kibica. W ten sposób promowany jest aktywny styl życia wśród różnych grup wiekowych, który pośrednio stanowi zachętę do szeroko rozumianej aktywności fizycznej.

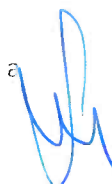
1.2.1. – Organizowanie wydarzeń sportowych dla mieszkańców o charakterze lokalnym w oparciu o dostępną infrastrukturę i obiekty sportowe

Miasto Kraków organizuje szereg wydarzeń sportowych o charakterze lokalnym propagując w ten sposób zdrowy i aktywny tryb życia wśród mieszkańców Krakowa. Celem organizowanych przez Miasto imprez jest rozpowszechnianie alternatywnych form aktywności ruchowej, stwarzanie warunków do propagowania pozytywnego wpływu współzawodnictwa sportowego na poprawę ogólnej kondycji organizmu, zapewnienie oferty aktywnego spędzania czasu wolnego oraz oddziaływanie w perspektywie aspektów wychowawczych.

Realizacja działania opiera się na organizacji przez Miasto oraz poległe mu jednostki, wydarzeń sportowych i rekreacyjnych oraz na współpracy Miasta z klubami sportowymi, Radami Dzielnic i podmiotami gospodarczymi przy tworzeniu projektów skierowanych do lokalnych społeczności Krakowa, w oparciu o miejską infrastrukturę sportową.

Projekty strategiczne:

- Krakowskie Forum Sportu,
- Mini Mini Cracovia Maraton,
- Mini Cracovia Maraton,
- opracowanie i wdrożenie nowych imprez sportowych dla mieszkańców Krakowa,
- realizacja konkursów dla organizacji pozarządowych realizujących imprezy sportowe dla mieszkańców Krakowa,
- Bieg sztafetowy liceów o szablę kpt. Antoniego Stawarza,
- Turniej Piłki Nożnej Orlików o Puchar Prezydenta Miasta Krakowa,
- Gala Sportu Młodzieżowego,
- Jasna Strona Futbolu,
- Jesienny Młodzieżowy Turniej Lajkonika w Łucznictwie,
- Jubileusze Klubów Sportowych – turnieje dla dzieci i młodzieży,

- Puchar Krakowa w narciarstwie alpejskim w ramach Ligi Dzieci i Młodzieży MOZN w narciarstwie zjazdowym.

1.2.2. – Organizowanie i wspieranie wydarzeń sportowych

Poza imprezami o charakterze lokalnym, skierowanymi w pierwszej kolejności do mieszkańców, Miasto angażuje się również w organizację większych imprez sportowych dedykowanych szerszemu gronu odbiorców, stanowiących swoistą wizytówkę Krakowa. Wydarzenia te dzięki swej różnorodności i niepowtarzalnemu charakterowi przyciągają zarówno amatorów rozpoczynających zmagania z aktywnością fizyczną, jak i profesjonalistów.

Celem działania jest stały rozwój najważniejszych miejskich wydarzeń sportowych, ciągłe podnoszenie ich rozpoznawalności oraz poziomu organizacyjnego, jak również opracowywanie i wdrażanie koncepcji organizacji nowych imprez tego typu.

Projekty strategiczne:

- Cracovia Maraton (maraton i biegi towarzyszące, w tym m.in. Cracovia Maraton dla osób niepełnosprawnych),
- Cracovia Półmaraton Królewski,
- Bieg Trzech Kopców (bieg górski),
- Bieg Nocny,
- Kraków Business Run (bieg korporacyjny),
- Bieg Sylwestrowy (bieg na dystansie 5 km i 10 km),
- Triathlon,
- Międzynarodowy Turniej Piłki Ręcznej Lajkonik Cup,
- Międzynarodowy Festiwal Szachowy CRACOVIA.

1.3. ZAPEWNIACZ WARUNKI DO UPRAWIANIA SPORTU PRZEZ KOBIETY I OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE

Miasto podejmie działania w ramach, których ogólną zasadą będzie wyrównywanie szans w dostępności do uprawiania sportu. Skoncentruje się na eliminowaniu dyskryminacji w działaniach związanych ze sportem, zapewnianiu mieszkańcom równego dostępu do oferty i infrastruktury sportowej oraz stosowaniu racjonalnych i równych usprawnień.

1.3.1. – Zapewnienie dostępności oferty sportowej dla osób niepełnosprawnych

Zapewnienie oferty sportowej powinno uwzględniać możliwość równego dostępu do działalności w tym zakresie, z uwzględnieniem osób ze szczególnymi potrzebami, w tym w szczególności, powszechnej dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej, stosowaniu racjonalnych usprawnień, realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji.

Pobudzenie aktywności fizycznej musi być poparte, z jednej strony zapewnieniem odpowiedniej oferty sportowej oraz akcją informacyjną, z drugiej zaś prowadzeniem systematycznej edukacji społeczeństwa w tym zakresie. Możliwość dostępu do różnych form sportu musi być powszechnie znana. Aktywny styl życia ma być propozycją i alternatywą dla osób niepełnosprawnych.

1.3.2. – Promowanie równouprawnienia płci w sporcie

Kraków jest miejscem dbającym o harmonijny rozwój swoich mieszkańców. Równość mężczyzn i kobiet powinna być podstawową zasadą także w sporcie, a tym samym w Programie Rozwoju Sportu w Krakowie. Nowoczesne miasto powinno angażować się na rzecz eliminowania różnic w procesie podejmowania decyzji, procesie sprawiedliwego alokowania zasobów oraz walki ze stereotypowymi rolami, przypisywanymi kobietom i mężczyznom. Podejmowanie działań wyrównawczych dotyczyć będzie promowania oferty sportowej skierowanej również do dziewcząt i kobiet, zapewnieniu równych zasad w dostępie do infrastruktury sportowej, jak również akcji edukacyjno-wychowawczej.

2. BUDOWANIE I MODERNIZOWANIE INFRASTRUKTURY SPORTOWEJ I REKREACYJNEJ

Istotnym wkładem władz samorządowych w rozwój kultury fizycznej jest budowa i modernizacja szeroko pojętej infrastruktury sportowej. W Polsce zdecydowana większość wszystkich tego typu inwestycji jest realizowana z udziałem jednostek samorządu terytorialnego. Nie inaczej jest w naszym mieście. Charakteryzując zakres w jakim Kraków wspiera sport, nie można zapominać o nakładach na infrastrukturę sportową. Poza największymi projektami takimi jak budowa hali widowiskowo-sportowej TAURON Arena Kraków, Hala Cracovia Centrum Sportu Niepełnosprawnych oraz stadionów miejskich, na których swoje mecze piłkarskiej ekstraklasy rozgrywają drużyny Wisły Kraków oraz KS Cracovia, należy wspomnieć o wielu innych, mniejszych inwestycjach realizowanych przy szkołach czy klubach sportowych. Należy podkreślić, że właśnie te mniejsze inwestycje często odgrywają istotną rolę w popularyzacji sportu i promocji aktywnego stylu życia wśród mieszkańców.

2.1. ZAPEWNIAC DOSTĘPNOŚĆ DO INFRASTRUKTURY SPORTOWEJ I REKREACYJNEJ

Odpowiedni poziom gminnej infrastruktury sportowej stanowi podstawę do rozwoju kultury fizycznej i sportu na jej obszarze. Teza ta odnosi się zarówno do sportu dzieci i młodzieży, amatorskiego, jak i wyczynowego (w tym profesjonalnego). Zatem dążenie do zapewnienia mieszkańcom dostępu do nowoczesnej infrastruktury sportowej w Krakowie winno być realizowane dwutorowo. Po pierwsze poprzez prowadzenie inwestycji o znaczeniu strategicznym, po drugie poprzez budowę nowej infrastruktury oraz kompleksową modernizację i remonty istniejących obiektów sportowych. W skali całego Miasta zapewni to krakowianom, łatwiejszy dostęp do zróżnicowanej infrastruktury sportowej i powszechną możliwość aktywności fizycznej.

2.1.1. – Rozbudowywanie i modernizowanie infrastruktury sportowej Miasta

Infrastruktura sportowa na światowym poziomie jest kluczowym elementem wspomagającym rozwój sportu. Działanie ukierunkowane jest na rozwój obiektów sportowych służących potrzebom krakowskiego sportu, zarówno wyczynowego, jak i amatorskiego. Zmieniająca się infrastruktura sportowa w Krakowie, powinna spełniać najwyższe standardy, aby mogły odbywać się na nich różnorodne, pod względem dyscyplin sportowych, zajęcia, zawody i imprezy sportowe z uzyskaniem odpowiednich certyfikatów związków sportowych. Istotnym jest również rozwój bazy sportowej nakierowany na profesjonalizację sportu w celu stwarzania warunków do poprawy funkcjonowania klubów i organizacji sportowych.

Projekty strategiczne:

- budowa Krakowskiego Centrum Sportowego z basenem 50 i 25 metrowym (o parametrach olimpijskich) wraz z zapleczem, umożliwiającym organizowanie imprez sportowych na poziomie mistrzostw Świata i mistrzostw Europy seniorów przy ul. Monte Casino,
- budowa Całorocznego Ośrodka Sportów Zimowych wraz z zespołem basenów w rejonie ul. Lipskiej - Myśliwskiej w Krakowie,
- budowa „Mariny Krakowskiej” – Bulwar Podolski wraz z rewitalizacją terenów przy Moście Kotlarskim,
- budowa miejskiej strzelnicy sportowej przy ul. Drożdżowej,
- budowa centrum sportowego przy ul. Mackiewicza, w tym krytej pływalni, otwartego kąpieliska, krytego skate parku,
- przebudowa miejskiego stadionu piłkarskiego KS Hutnik przy ul. Ptaszyckiego wraz z wewnętrznym układem drogowym i zapleczem boisk treningowych oraz modernizacją istniejącej hali sportowej i centrum Com Com Zone,
- budowa wielofunkcyjnego obiektu sportowego przy al. Powstania Warszawskiego 6,
- budowa Krakowskiego Centrum Tenisa Ziemnego. Nowa infrastruktura pozwoli na organizowanie krajowych i międzynarodowych turniejów tenisa ziemnego,
- Krakowskie Centrum Sportów Lodowych przy ul. Siedleckiego w Krakowie. Budowa drugiego lodowiska z parkingiem podziemnym wraz z modernizacją istniejącego lodowiska

głównego i zagospodarowaniem terenu. Kompleks lodowiska zintegrowany zostanie z komunikacyjnie z przystankiem kolei aglomeracyjnej,

- budowa/modernizacja otwartych kąpielisk miejskich: Eisenberga, Borek Fałęcki, Przylasek Rusiecki, Zakrzówek,
- modernizacja Stadionu Miejskiego im. H. Reymana oraz Stadionu Lekkoatletycznego,
- unowocześnianie i przebudowa infrastruktury klubów sportowych, w tym budowa m.in.: hal sportowych, boisk piłkarskich ze sztuczną nawierzchnią, zaplecza szatniowo-gospodarczego,
- program budowy krytych pływalni na terenie Krakowa,
- modernizacja i zadaszenie toru kajakarstwa slalomowego przy ul. Kolnej,
- budowa toru do kajakarstwa klasycznego – konkurencji sprinterskich.

Szczegółowy wykaz zadań inwestycyjnych oraz zmiany zawarte są w Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta Krakowa, który może ulec zmianie.

2.1.2. – Zagospodarowywanie obszarów rekreacyjnych

W myśl analizy przeprowadzonej na zlecenie Ministerstwa Sportu, najpełniejszą odpowiedzią na aktualne potrzeby mieszkańców miast w zakresie ogólnodostępnych, powszechnych, bezpłatnych miejsc sportu i rekreacji jest inwestowanie w strefy sportowo-rekreacyjne, które:

- skupią zróżnicowane elementy infrastruktury sportowo-rekreacyjnej (przy jednoczesnym wydzieleniu poszczególnych boisk / placów / torów, aby wzajemnie sobie nie przeszkadzać i nie tworzyć sytuacji niebezpiecznych);
- umożliwią podejmowanie różnorodnych form aktywności;
- zawierają ofertę skierowaną do różnorodnych grup wiekowych przy jednoczesnym zapewnieniu intymności przestrzeni przeznaczonej dla różnych grup odbiorców (chodzi o to, aby poszczególne urządzenia w ramach strefy były adresowane do różnych grup wiekowych, ale też nie wykluczały udziału osób spoza tych grup);
- poprzez swoje zagospodarowanie i różnorodność oferty mogą pełnić integrującą i włączającą rolę w środowisku lokalnym;
- są dostępne w zmieniających się porach roku i warunkach atmosferycznych dzięki oświetleniu, częściowemu zadaszeniu, zacienieniu, ochronie przed wiatrem, zapewnieniu dostępu do wody.

Działanie zakłada takie zagospodarowanie tych obszarów rekreacyjnych, aby były one ogólnodostępne i zróżnicowane pod kątem osób z nich korzystających, jak również dyscyplin sportowych na nich realizowanych. Powstająca infrastruktura sportowo-reakcyjna zakłada jej równomierne rozłożenie na mapie Krakowa, w szczególności w miejscach ważnych tożsamościowo dla krakowian, tak aby każdy mieszkaniec miał stosunkowo jednakową odległość od miejsca zamieszkania do tych obiektów.

Projekty strategiczne:

- program budowy urządzeń rekreacyjno-sportowych (typu siłownia na świeżym powietrzu, boiska, place zabaw itp.), w miejscach ogólnodostępnych w tym w parkach i terenach zielonych,
- stworzenie w każdej dzielnicy co najmniej jednego, ogólnodostępnego centrum aktywności dla mieszkańców składającego się co najmniej z: bieżni lekkoatletycznej, boisk sportowych (do siatkówki, piłki nożnej/ręcznej, koszykówki), siłowni na świeżym powietrzu, pumtracku oraz urządzeń do sportów miejskich,
- budowa otwartych i krytych skateparków,
- budowa street workout parków na terenach miejskich parków.

2.1.3. – Podniesienie jakości i efektywności zarządzania obiektami sportowymi

Nowe wyzwania związane z odpowiedzialnym zarządzaniem pojawiają się wraz powstającą bazą sportową. Istotnym jest, żeby spojrzeć na infrastrukturę sportową kompleksowo i strategicznie, rozpoczynając od procesu planowania przez aspekty prawne, bezpieczeństwo osób korzystających z obiektu po efektywną eksploatację.

Nacisk kładziony jest na takie zarządzanie obiektami, aby uzyskać jak największą dostępność bazy sportowej dla mieszkańców, przy równoczesnej redukcji kosztów jej utrzymania z lokalnego budżetu. Koszty te – wynikające m.in. z napraw, przeglądów i opłat za media – są przenoszone na operatorów sportowych tj. organizacje, stowarzyszenia, związki sportowe zajmujące się upowszechnianiem sportu i rekreacji, a także szkoły i placówki wychowania pozaszkolnego. Względem tych operatorów stosuje się bezprzetargowy tryb udostępniania nieruchomości, wprowadzony uchwałą Rady Miasta Krakowa oraz preferencyjne stawki czynszu dzierżawnego, wprowadzone zarządzeniem Prezydenta Miasta Krakowa.

Zadania operatorów sportowych są szerokie i często przewyższają obowiązki zarządcy. Zarządzający nieruchomościami, w tym operatorzy obiektów sportowych, aby dobrze pełnić swoje funkcje muszą poszukiwać dodatkowych źródeł finansowania, zarządzać oszczędnościami, jak również dążyć do obniżenia kosztów utrzymania nieruchomości.

Zastosowanie profesjonalnych rozwiązań w zarządzaniu nieruchomościami sportowymi pozwoli na zoptymalizowanie kosztów funkcjonowania tych obiektów.

Projekty strategiczne:

- wdrożenie nowych systemów zarządzania infrastrukturą sportową (w tym przyszkolną),
- stworzenie dedykowanego programu wspomagającego zarządzanie obiektami sportowymi,
- organizowanie regularnych szkoleń dla operatorów miejskich obiektów sportowych.

2.2. STALE ROZBUDOWYWAĆ SIĘ ŚCIEŻEK ROWEROWYCH I BIEGOWYCH

Rozbudowywanie sieci tras rowerowych daje Miastu korzyści zarówno w postaci usprawnienia poruszania się po nim, jak również potencjalnej poprawy kondycji mieszkańców. Celem jest również propagowanie jazdy na rowerze jako sposobu na aktywne spędzanie wolnego czasu oraz rozbudowa rowerowej infrastruktury towarzyszącej.

DZIAŁANIE 2.2.1. – Rozbudowywanie sieci ścieżek rowerowych oraz oznakowanie ścieżek biegowych i szlaków rowerowych

Celem działania jest dalsza rozbudowa tras rowerowych, rozwój ciągów i stref ruchu pieszego oraz opracowanie na ich podstawie systemu szlaków rowerowych, obejmujących teren całego miasta. Powoduje to synergę pomiędzy poprawą dostępności obszarów położonych w różnych częściach Miasta, a upowszechnianiem aktywności fizycznych na nich uprawianych.

Dzięki zróżnicowanemu położeniu geograficznemu i walorom historycznym Krakowa, ścieżki rowerowe lub ciągi piesze, stają się ważnym miejscem do rozpoczęcia przygody z podstawowymi formami aktywności fizycznej tj. bieganiem, spacerowaniem, jazdę na rolkach.

System szlaków rowerowych powinien stwarzać możliwości skorzystania z niego osobom o różnych możliwościach fizycznych i czasowych, a także zachęcać do aktywnego odpoczynku.

Zróżnicowany system szlaków powinien się charakteryzować uwzględnieniem atrakcyjnych celów podróży (np. mniej oczywistych atrakcji turystycznych, parków, fortów, placów zabaw, punktów widokowych) oraz odpowiedniej infrastruktury (oznakowanie, stojaki rowerowe, samoobsługowe punkty naprawy, miejsca do rekreacji, toalety). Miasto nie zawsze może zapewnić równomierne rozmieszczenie terenów parkowych na całym jego obszarze. Połączenie istniejących parków z trasami rowerowymi umożliwi mieszkańcom korzystać nawet z oddalonych od nich terenów zielonych w sposób rekreacyjny. Duża i różnorodna oferta szlaków rekreacyjnych będzie atrakcyjna dla większej liczby uczestników aktywnej rekreacji a także w pełni wykorzysta naturalne walory obszaru.

Projekty strategiczne:

- rozbudowa sieci ścieżek rowerowych i ciągów pieszych,
- opracowanie i wdrożenie sieci szlaków rowerowych,
- opracowanie i wdrożenie sieci ścieżek biegowych.

2.3. ROZWIJAĆ SZKOLNĄ BAZĘ SPORTOWĄ

Odnosząc się do roli sportu szkolnego, istotne jest również rozwijanie szkolnej bazy sportowej. Różnorodna i nowoczesna infrastruktura przyszkolna daje możliwość uprawiania różnych dyscyplin sportowych przez osoby ze wszystkich grup wiekowych.

2.3.1. – Budowa i modernizacja szkolnych obiektów sportowych

Przyszkolna infrastruktura sportowa, przeznaczona jest w głównej mierze do potrzeb realizacji zajęć wychowania fizycznego. Jednakże jednocześnie służy uczniom oraz lokalnym społecznościom do aktywnego spędzania czasu wolnego, jak również – w miarę możliwości – umożliwia rywalizację sportową. Mając na uwadze fakt, że obiekty przyszkolne pełnią funkcje nie tylko związane z poprawą warunków realizacji zajęć wychowania fizycznego, ale również poniekąd stanowią sieć podstawowych obiektów sportowych, ogólnodostępnych dla każdego należy w sposób szczególny zadbać o ich jakość. Niebywale istotny jest również fakt, iż szkolne obiekty sportowe niejednokrotnie są miejscami w których dzieci zaczynają swoją przygodę z zajęciami sportowymi. Często to w szkole można zaszczerpić w młodych pokoleniach zamiłowanie to aktywności fizycznej. W związku z tym, w miarę możliwości, należy dążyć do wyposażenia każdej szkoły w wielofunkcyjną salę gimnastyczną i boiska sportowe z urządzeniami pozwalającym na uprawianie różnorodnych dyscyplin.

Projekty strategiczne:

- budowa przyszkolnej infrastruktury sportowej o charakterze ogólnorozwojowym (lekkoatletyczne kompleksy),
- budowa przyszkolnych hal, boisk i krytych basenów sportowych.

2.3.2. - BALLSQUAD – nowoczesne narzędzie do zarządzania obiektami sportowymi

W celu polepszenia dostępności do infrastruktury sportowej na terenie miasta Krakowa działa aplikacja z zakresu smart city – BallSquad. Od września 2020 r. 10 krakowskich szkół samorządowych przystąpiło do pilotażowego programu rezerwacji boisk i sal gimnastycznych on-line – za pośrednictwem aplikacji BallSquad:

- Szkoła Podstawowa nr 7 (ul. Władysława Spasowskiego 8),
- Szkoła Podstawowa nr 26 (ul. Ignacego Krasickiego 34),
- Szkoła Podstawowa nr 85 (os. Złotego Wieku 4),
- Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 105 (os. Słoneczne 12),
- Szkoła Podstawowa nr 117 (ul. Jana Kurczaba 15),
- Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi nr 158 (ul. Strąkowa 3a),

- Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 13 (ul. Kazimierza Odnowiciela 2),
- Zespół Szkół Energetycznych (ul. Loretańska 16),
- VIII Liceum Ogólnokształcące (ul. Grzegorzeka 24),
- IX Liceum Ogólnokształcące (ul. Czapińskiego 5).

System do rezerwacji online obiektów sportowych BallSquad poprzez proste i bezkosztowe wdrożenie skrócił czas interakcji pomiędzy wynajmującymi, a obsługą obiektu do minimum, usprawnił przekazywanie informacji pomiędzy szkołą, a wynajmującym w przypadku tymczasowych wyłączeń obiektów z możliwości wynajmu, umożliwił ujednoczenie i uproszczenie logistyki wynajmów a także aktualności terminarza obiektów. Za jego pomocą efektywnie informowano klientów o aktualnie obowiązujących zasadach na obiektach. Wystarczy kliknąć w telefonie, aby wynająć odpowiednie miejsce na sportowe rozgrywki, a także skompletować drużynę wśród przyjaciół i innych miłośników sportu.

Dzięki systemowi możliwa była aktywna reklama w social mediach obiektów sportowych szkół, co zwiększyło liczbę nowych klientów dokonujących rezerwacji zarówno jednorazowych jak i długoterminowych. Szkoły zyskały obsługę poprzez zespół BallSquad, klientów zainteresowanych wynajmem obiektów sportowych nie tylko w czasie pracy szkoły, ale również poza jej godzinami otwarcia.

3. WZMOCNIENIE ROLI SPORTU W RÓŻNYCH OBSZARACH ZARZĄDZANIA MIASTEM

Sport jest bardzo szerokim pojęciem. Jako obszar działalności człowieka, który charakteryzuje się dynamicznym i ciągłym rozwojem, aktywność fizyczna we współczesnym świecie jest istotną wartością cywilizacyjną, kulturową i społeczną. W krajach rozwiniętych, stał się on dla społeczeństwa dobrem powszechnym, dostępnym w różnych formach, w zależności od zainteresowań obywateli. Jest także coraz częściej elementem polityki społecznej, wpływa na wiele gałęzi gospodarki, tworząc nowe możliwości na rynku pracy i stając się źródłem dochodów.

Promowanie postawy aktywnego stylu życia wymaga stworzenia warunków do kreowania jak najbardziej zróżnicowanej pod względem rodzaju, lokalizacji i możliwości finansowych oferty sportowej oraz rekreacyjnej oraz dotarcia z tą informacją do różnych grup odbiorców. Ważne jest tutaj także zwrócenie uwagi na konieczność ciągłego monitoringu produktu i szybkiego reagowania na zmieniający się rynek oraz gusta i preferencje klientów. Jest to związane z dużym wpływem trudnej do przewidzenia, mody na określone formy aktywności czy dyscypliny sportowe.

3.1. PROMOWAĆ KRAKÓW JAKO MIEJSCE AKTYWNEGO SPĘDZANIA CZASU WOLNEGO I WAŻNEGO OŚRODKA SPORTU

Miasto posiada infrastrukturę oraz zapewnia ofertę do uprawiania sportu i aktywności rekreacyjnej, które dzięki długotrwałym działaniom promocyjno-informacyjnym powoduje, że Kraków jest postrzegany jako prężny ośrodek sportowy.

Odpowiednia koordynacja i efektywna współpraca środowiska sportowego jest niezbędnym warunkiem w staraniach Miasta Krakowa o przyznanie organizacji wydarzeń o wysokiej randze sportowej i promocyjnej.

3.1.1. – Promowanie zróżnicowanej oferty sportowej i rekreacyjnej Krakowa

Informacja o ofercie sportowej i rekreacyjnej skierowana do mieszkańców musi być kompleksowa, systematyczna, bieżąca i aktualna. Nie wystarczy przekazywanie środków na same inwestycje, remonty, imprezy, wydarzenia i programy sportowe. Celem działania jest przede wszystkim skoordynowanie oraz ujednoczenie promocji i informacji na temat różnorodnej oferty sportowo-rekreacyjnej skierowanej do poszczególnych grup mieszkańców. Przyczyni się to do kreowania atrakcyjnego wizerunku Krakowa jako Miasta w którym można realizować swoje sportowe pasje, uczestniczyć w różnego typu wydarzeniach, zajęciach sportowych i rekreacyjnych, uprawiać rozmaite dyscypliny sportowe oraz poznawać jego sportowe oblicze.

Projekty strategiczne:

- uruchomienie krakowskiego portalu sportowego – sport.krakow.pl,
- wyszukiwarka krakowskich klubów sportowych,
- baza danych o obiektach sportowych na terenie Krakowa.

3.1.2. – Wykorzystanie potencjału sportu na rzecz promocji Krakowa na arenie ogólnopolskiej i międzynarodowej

Niezwykle istotnym elementem promocji krakowskiego sportu i samego Miasta poprzez sport, jest współorganizowanie imprez i wydarzeń o charakterze ogólnokrajowym, międzynarodowym, rozpoznawalnych w skali Europy i świata. Wydarzenia takie dają podstawę do promowania Krakowa jako miejsca, w którym uprawiany jest sport na wysokim poziomie oraz kreują trendy do trenowania konkretnych dyscyplin sportowych. Strategiczne imprezy sportowe promują Kraków jako miasto otwarte, aktywne i dynamiczne dzięki temu wpływają na zwiększony ruch turystyczny

Warunkiem jest posiadanie odpowiednich obiektów sportowo-widowiskowych, spełniających standardy międzynarodowe.

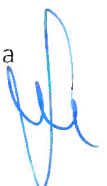
Miasto jest jednym z liderów organizowanych lub współorganizowanych halowych wydarzeń sportowych w Polsce. Ambicją Krakowa w tym zakresie jest pozyskiwanie największych, międzynarodowych wydarzeń sportowych, rozpoznawalnych i śledzonych przez miliony ludzi na całym świecie.

Projekty strategiczne:

- Międzynarodowe imprezy w siatkówce i siatkówce plażowej,
- wielkoformatowe wydarzenia w TAURON Arenie Kraków,
- Tour de Pologne,
- Cavaliada Kraków,
- Spadochronowy Puchar Świata – udział reprezentacji Krakowa.

3.2. ZAPEWNIĆ WSPÓŁPRACĘ MIASTA Z ORGANIZACJAMI SPORTOWYMI

Współpraca z organizacjami sportowymi jest jednym z kluczowych obszarów zmierzających do osiągnięcia celów nadrzędnych. Partnerstwo samorządu z organizacjami pozarządowymi, środowiskiem akademickim i biznesem sprzyja tworzeniu przestrzeni publicznej na której podejmowany jest ruch i wspierana jest aktywność społeczna w obszarze sportu.

3.2.1. – Tworzenie warunków do współpracy z organizacjami sportowymi oraz innymi podmiotami przy realizacji zadań publicznych z zakresu sprzyjania rozwojowi sportu

Porozumienie i współpraca zarówno wewnątrz krakowskiego środowiska sportowego, jak i pokazanie na zewnątrz wspólnego potencjału jest, z punktu widzenia konkurencji Krakowa, niezbędnym elementem rozwoju i budowania marki Miasta jako ważnego centrum sportu.

Rolą władz Miasta jest stwarzanie warunków do dialogu. Jednym z kluczowych działań w tym zakresie jest działanie Rady ds. Sportu skupiającej przedstawicieli różnych środowisk, opiniujących projekty kluczowych działań i decyzji podejmowanych na rzecz upowszechniania i rozwoju sportu.

Działanie zakłada także promowanie krakowskich sportowców, trenerów, instruktorów i nauczycieli, którzy w znaczący sposób przyczyniają się do upowszechniania sportu m.in. poprzez przyznawanie im stypendiów i nagród sportowych.

Miasto wspiera organizacje pozarządowe również poprzez zlecenie im realizacji zadań własnych w zakresie kultury fizycznej poprzez ogłaszane konkursy.

Dużym wsparciem dla klubów jest także wynajmowanie na zajęcia dla dzieci i młodzieży miejskich obiektów sportowych zarządzanych przez jednostki miejskie lub administrowanych przez kluby sportowe, według wystandaryzowanego cennika za wynajmem na zajęcia sportowe.

Projekt strategiczny:

- Rada ds. Sportu skupiająca środowisko sportowe jako ciało opiniodawczo-doradcze Prezydenta Miasta Krakowa,
- stypendia sportowe Miasta Krakowa,
- udostępnienie obiektów stanowiących własność Gminy Miejskiej Kraków na rzecz upowszechniania sportu wśród dzieci i młodzieży.

3.2.2. – Budowa współpracy biznesu, edukacji i kultury w zakresie sportu

Samorząd powinien aktywniej pełnić funkcję kierunkową i koordynacyjną, tworzyć platformę współpracy dla różnych podmiotów zainteresowanych sportem oraz wyznaczać kierunki jego rozwoju. Miasto powinno spojrzeć na sport w szerokiej perspektywie.

Realizacja tego celu wymaga skoordynowania działań podejmowanych przez krakowskie środowiska związane ze sportem i aktywnym wypoczynkiem. Z racji dużego rozproszenia i różnorodności form prawnych, w ramach których działają instytucje sportowe, szczególnie ważna jest integrująca rola Miasta, jako klamry spinającej całe środowisko sportowe.

Nadawanie honorowego tytułu „Przyjaciela Sportu” ma na celu docenienie starań środowiska biznesu, które dzięki pomocy finansowej i organizacyjnej pomaga w rozwoju krakowskiego sportu.

Równie ważna jest współpraca międzynarodowa obejmująca m.in. wymianę doświadczeń i dobrych praktyk dotyczących realizowanych przez Miasto programów, organizowanych imprez i inwestycji sportowych.

Współpraca Miasta z sektorem prywatnym w zakresie Partnerstwa Publiczno-Prywatnego możliwa jest także w odniesieniu do sportu, a w szczególności do inwestycji w infrastrukturę sportową. Fundamentem działań sektora prywatnego i publicznego jest wypracowanie korzyści dla każdej ze stron, w stosunku do Miasta jest to realizacja usług publicznych, natomiast sektora prywatne osiąganie zysków gospodarczych.

Projekt strategiczny:

- nagroda „Przyjaciel Sportu”.

3.3. WZMACNIAĆ ROLĘ WOLONTARIATU SPORTOWEGO

Wolontariat sportowy zyskuje coraz więcej zwolenników na całym świecie, w tym także w Polsce. Poprzez pracę wolontariacką realizujemy określone zadania. Pozwalają one na zdobywanie doświadczenia, nabywanie nowych umiejętności i wiedzy. Wolontariat to nie tylko pomoc innym, ale także budowanie własnych kompetencji, w szczególności długoterminowy, który daje ogromne efekty w rozwoju samych zainteresowanych. Wolontariusze mają większe szanse na zdobycie wymarzonej pracy. Bycie aktywnym może też istotnie pomóc w kontaktach z potencjalnymi pracodawcami. Pierwsza umowa o pracę często jest kontynuacją współpracy w ramach wolontariatu lub efektem doświadczeń wyniesionych z takiej właśnie działalności. Wolontariusze dzięki swojej aktywności mają okazję do nawiązywania nowych znajomości oraz do nauczenia się odpowiedzialności. Bardzo ważną korzyścią jest samorealizacja, wyjście poza ramy pracy zawodowej, możliwość wykazania się w działaniu. Wolontariat uczy samodzielności w analizowaniu sytuacji i proponowaniu rozwiązań. Umiejętność ta jest bardzo szybko łączona z jeszcze jedną kompetencją – sprawną komunikacją i umiejętnością pracy w grupie.

3.3.1. - Rozwój projektu „Krakowski Wolontariat Sportowy”

Organizatorzy imprez sportowych bardzo doceniają wkład pracy w wolontariat sportowy, gdyż atmosfera imprezy jest dla nich nieślychanie ważna i w znacznej mierze rozstrzyga o sukcesie lub porażce całego wydarzenia. Wolontariusze to podstawowy element bez którego świetna impreza sportowa nie może się odbyć. Każdy z nich podczas imprez sportowych zdobywa cenne doświadczenie organizacyjne, analityczne, koncepcyjne, ale także zdobywa i rozwija umiejętności komunikacyjne m.in. nawiązywanie relacji, współpraca w grupie, zarządzanie ludźmi.

Krakowski Wolontariat Sportowy to projekt zapoczątkowany w 2013 roku przez Zarząd Infrastruktury Sportowej w Krakowie. Obecnie zajmuje się on działalnością wolontariacką z myślą o organizowanych w Krakowie wydarzeniach sportowych, głównie imprezach biegowych, których większość nie mogłaby się odbyć gdyby nie pomoc wolontariuszy. Rocznie we wszystkich imprezach wsparcia udziela kilka tysięcy osób, w tym kilkadziesiąt instytucji.

Celem działania jest ciągły rozwój projektu, który można realizować poprzez zbudowanie przeszkolonej bazy wolontariuszy, którzy w przyszłości będą wspierać instytucje i kluby sportowe w Krakowie w organizacji meczów, spotkań oraz różnych imprez i wydarzeń sportowych podnosząc ich rangę, zapewniając profesjonalną pomoc dla organizatorów.

Projekty strategiczne:

- opracowanie systemu współpracy z krakowskimi klubami sportowymi
- szkolenie młodzieży m.in. z umiejętności miękkich czy pierwszej pomocy oraz przygotowanie ich do pracy w organizacjach sportowych
- organizacja corocznych Gal Wolontariatu Sportowego mająca na celu nagrodzenia najbardziej zaangażowanych wolontariuszy,
- współpraca na rzecz organizacji imprez sportowych.

V. MONITORING I EWALUACJA REALIZACJI PROGRAMU

Zasadność kierunków przyjętych w *Programie* będzie podlegała ocenie. Monitorowaniu i ewaluacji zostanie poddany stopień osiągnięcia poszczególnych celów, poprzez realizację zadań przez właściwe komórki i jednostki miejskie. Monitoring wykaże zagrożenia związane z prawidłowością realizacji zadań oraz stopień osiągnięcia założonych celów, ewentualne propozycje korekty przyjętych założeń czy też zastosowania optymalnych rozwiązań w tym zakresie. Efektem prowadzonego monitoringu będzie zbiorcza informacja o skuteczności zastosowanych instrumentów. Za realizację Programu odpowiedzialny będzie Prezydent Miasta Krakowa. Rokrocznie, w terminie do 30 kwietnia przedstawiany będzie Radzie Miasta Krakowa raport z realizacji Programu za rok ubiegły w postaci wartości wskaźników realizacji celów szczegółowych Programu.

V.1. WSKAŹNIK MONITOROWANIA PROGRAMU

Podstawowy wskaźnik przedstawiając rozwój sportu w Krakowie jest zawarty w Strategii Rozwoju Krakowa. Wskaźnik pn. „Odsetek mieszkańców uprawiających sport” obrazuje postawy prozdrowotne mieszkańców wyrażone uczestnictwem w aktywnościach sportowych.

NAZWA CELU SZCZEGÓŁOWEGO PROGRAMU	WSKAŹNIK	OPIS WSKAŹNIKA	KIERUNEK ZMIAN / WARTOŚCI BAZOWE
1 1.1. Zapewnić kompleksową edukację sportową	Liczba odbiorców zajęć sportowych pozalekcyjnych oraz pozaszkolnych skierowanych do dzieci i młodzieży	Ogólna wartość osób liczona jako uczestnik ale także osobowość na zajęcia, uczestnicząca w organizowanych przez Miasto zajęciach sportowych pozalekcyjnych w formie miejskich programów sportowych oraz pozaszkolnych stałych zajęć realizowanych przez miejskie, sportowe placówki wychowania pozaszkolnego.	Utrzymanie lub zwiększenie wartości wskaźnika
2 1.2. Tworzyć oryginalne, konkurencyjne wydarzenia sportowe w oparciu o najwyższe standardy i trendy w sporcie z uwzględnieniem sportu amatorskiego	Liczba uczestników imprez sportowych	Skala uczestnictwa w imprezach organizowanych lub wspieranych / współorganizowanych przez Miasto	Trend wzrostowy
3 1.3. Zapewnić warunki do uprawiania sportu przez kobiety i osoby niepełnosprawne	Udział dziewcząt i kobiet we współzawodnictwie sportowym	Procent liczby dziewcząt i kobiet w porównaniu do liczby mężczyzn uczestniczących we współzawodnictwie sportowym realizowanym przez organizacje pozarządowe, składające oferty/wnioski w ramach konkursu na realizację zadań publicznych z zakresu kultury fizycznej	Utrzymanie lub zwiększenie wartości wskaźnika
4 2.1. Zapewnić dostępności do infrastruktury sportowej oraz rekreacyjnej	Liczba obiektów sportowych oraz rekreacyjnych	Wielkość dostępnej infrastruktury sportowej oraz rekreacyjnej mierzona liczbą wybudowanych lub modernizowanych przez Miasto obiektów	Utrzymanie lub zwiększenie wartości wskaźnika
5 2.2. Stale rozbudowywać sieć ścieżek rowerowych i biegowych	Łączna długość ścieżek rowerowych	Skala dostępnej infrastruktury rowerowej w Krakowie (ścieżki rowerowe, kontrapasy, chodniki z ruchem rowerowym itp.)	Trend wzrostowy
6 2.3. Rozwijać szkolną bazę sportową	Liczba wybudowanych oraz modernizowanych pozaszkolnych obiektów sportowych	Suma nowo powstałej oraz zmodernizowanej bazy sportowej liczona dla każdego obiektu np. boiska, hali, pływalni będącej w dyspozycji szkoły	Trend wzrostowy
7 3.1. Promować Kraków jako miejsce aktywnego spędzania czasu wolnego i ważnego ośrodka sportu	Liczba odsłon stron i portali internetowych zawierających informacje o ofercie sportowej i rekreacyjnej Miasta	Stoień wykorzystania oferty sportowej i rekreacyjnej adresowanej do grup docelowych promocji Krakowa, tj. mieszkańców, turystów i przedsiębiorców	Trend wzrostowy
8 3.2. Zapewnić współpracę Miasta z organizacjami sportowymi	Liczba umów zawieranych w ramach konkursów projektów w zakresie sportu	Organizacje pozarządowe składają oferty w ramach konkursu na realizację zadań publicznych z zakresu kultury fizycznej	Utrzymanie lub zwiększenie wartości wskaźnika
9 3.3. Wzmacniać rolę wolontariatu sportowego	Ilość wydarzeń, w których wolontariusze biorą czynny udział	Ilość akcji, imprez oraz wydarzeń sportowych podczas których zaangażowani są wolontariusze, którzy zapewniają profesjonalną pomoc dla organizatorów	Trend wzrostowy

Tabela 2. Wskaźniki monitorowania Programu.

V.2. RYZYKA DLA CELÓW SZCZEGÓŁOWYCH PROGRAMU

1	NAZWA CELU SZCZEGÓŁOWEGO PROGRAMU	RYZYKO	OCENA ISTOTNOŚCI RYZYKA
1	1.1. Zapewnić kompleksową edukację sportową	Niewystarczające środki finansowe przeznaczone na organizację ogólnodostępnych zajęć sportowych	umiarkowane
2	1.2. Tworzyć oryginalne, konkurencyjne wydarzenia sportowe w oparciu o najwyższe standardy i trendy w sporcie z uwzględnieniem sportu amatorskiego	Niskie zainteresowanie organizowanymi dla mieszkańców imprezami o charakterze sportowym	niskie
3	1.3. Zapewnić warunki do uprawiania sportu przez kobiety i osoby niepełnosprawne	Wykluczenie kobiet lub osób niepełnosprawnych z możliwości uprawiania aktywności fizycznej	umiarkowane
4	2.1. Zapewnić dostępność do infrastruktury sportowej oraz rekreacyjnej	Rosnące koszty budowy i utrzymania infrastruktury sportowej oraz rekreacyjnej na odpowiednim poziomie	poważne
5	2.2. Stale rozbudowywać sieć ścieżek rowerowych i bieżni	Uwarunkowanie terenowe i własnościowe działek pod inwestycje	umiarkowane
6	2.3. Rozwijać szkolną bazę sportową	Rosnące koszty budowy i utrzymania przyszkolnej bazy sportowej na odpowiednim poziomie	poważne
7	3.1. Promować Kraków jako miejsce aktywnego spędzania czasu wolnego i ważnego ośrodka sportu	Niska efektywność narzędzi promocyjnych	niskie
8	3.2. Zapewnić współpracę Miasta z organizacjami sportowymi	Nierzetelne/nieterminowe organizacje pozarządowe realizujące zlecane zadania publiczne	niskie
9	3.3. Wzmacniać rolę wolontariatu sportowego	Brak chętnych do uczestnictwa w działaniach wolontariackich	umiarkowane

Tabela 3. Ryzyka dla celów szczegółowych Programu.

VI. FINANSOWANIE PROGRAMU SPORTU

VI.1. ŹRÓDŁA NAKŁADÓW NA SPORT W KRAKOWIE

Podstawowym źródłem nakładów na sport w Krakowie są środki Gminy. Pozabudżetowe środki finansowe można pozyskiwać m.in. od współrealizatorów zadań oraz sponsorów. Obecność Polski w Unii Europejskiej stwarza dodatkowo możliwości skorzystania z dotacji m.in. w zakresie inwestycji w infrastrukturę sportową.

Promocja działań w zakresie sportu na rynku lokalnym, a szczególnie podejmowanie przedsięwzięć na poziomie ogólnopolskim i międzynarodowym, stanowi zachętę inwestowania dla podmiotów komercyjnych. Pozyskane fundusze przeznaczone będą na rozwój sportu na terenie Krakowa.

Do narzędzi wydatkowania środków z budżetu Miasta na realizację zadań wskazanych w Programie, należy zaliczyć:

- a) wspieranie i powierzanie zadań publicznych zleczanych do realizacji klubom sportowym i innym podmiotom,
- b) współorganizację przedsięwzięć i projektów,
- c) realizację zamówień publicznych,
- d) wieloletnie porozumienia o współpracy,
- e) przekazywanie subwencji i dotacji celowych na realizację zadań przez placówki oświatowe,
- f) udzielanie poparcia poprzez objęcie przedsięwzięć sportowych honorowym patronatem Prezydenta Miasta Krakowa.

Dla osiągnięcia celu dostępności sportu dla wszystkich koniecznym jest nie tylko wsparcie finansowe partnerów strategicznych Miasta, ale też inne formy dotowania. Kluby sportowe stają się gospodarzem zarządzanych obiektów sportowych, będących własnością Gminy Miejskiej Kraków w oparciu o tytuły prawne do terenu. Zasadą jest zawieranie z klubami umów dzierżawy i użytkowania.

Program zakłada podtrzymanie formy pomocy dla klubów sportowych, jaką jest udzielanie ulg w opłatach należnych Gminie poprzez preferencyjne stawki wynajmu nieruchomości.

VI.2. WSPARCIE FINANSOWE DLA KLUBÓW I ORGANIZACJI SPORTOWYCH

Zgodnie z art. 27 ust.1 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie, tworzenie warunków, w tym organizacyjnych, sprzyjających rozwojowi sportu stanowi zadanie własne jednostek samorządu terytorialnego. Miasto Kraków realizuje i znacząco wspiera bardzo bogaty obszar przedsięwzięć

w zakresie sportu, ponieważ rozwój sportu oraz zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców w obszarze kultury fizycznej są traktowane przez lokalny samorząd jako jedno z kluczowych działań podnoszących jakość życia społeczeństwa.

Współpraca z klubami sportowymi oraz innymi organizacjami, zajmującymi się sportem, obejmuje w szczególności:

- 1) prowadzenie cyklicznego szkolenia sportowego zawodników w kategoriach wiekowych do młodzieżowca włącznie, związanego z udziałem w systemie współzawodnictwa właściwego dla danej dyscypliny sportu (konkurencji), organizowanego przez polskie związki sportowe (lub - na ich zlecenie - przez związki regionalne),
- 2) zagospodarowanie czasu wolnego mieszkańców Krakowa, w szczególności dzieci i młodzieży poprzez organizację zajęć sportowych, mających na celu rozwój, doskonalenie i odnowę sprawności psychofizycznej,
- 3) organizację prestiżowych wydarzeń w sportach o największym potencjale w zakresie popularyzacji aktywności fizycznej, we współpracy z krajowymi i/lub międzynarodowymi federacjami sportowymi, w celu wspierania rozwoju systemu szkolenia w sporcie dzieci i młodzieży oraz wzrostu jego długofalowej efektywności i poziomu wykorzystania sportu na rzecz budowy kapitału społecznego,
- 4) badania aktywności fizycznej społeczeństwa w celu poprawy zdrowia psychicznego i fizycznego poprzez skierowanie odpowiedniej oferty sportowo-rekreacyjnej. Mając wiedzę na temat kondycji krakowskiego społeczeństwa można wprowadzać nowe, często innowacyjne rozwiązania promujące zdrowy i aktywny styl życia oraz ocenić korzyści społeczne inwestycji w sport w odniesieniu do ponoszonych nakładów.

Realizacja współpracy następuje przy założeniu maksymalizacji efektów z danych nakładów oraz optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów, co pozwala na wysoką jakość wykonania zadania publicznego w sposób efektywny, oszczędny i terminowy oraz gospodarowania środkami publicznymi w sposób celowy i oszczędny.

Kluby sportowe, działające na obszarze Krakowa, niedziałające w celu osiągnięcia zysku, mogą otrzymywać dotację celową z budżetu Miasta. Rada Miasta Krakowa określa - w drodze odrębnej uchwały - warunki i tryb finansowania zadania własnego Gminy Miejskiej Kraków w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu poprzez udzielanie dotacji, wskazując cel publiczny z zakresu sportu, który Gmina zamierza osiągnąć, w tym:

- 1) warunki i tryb postępowania o udzielenie dotacji,
- 2) sposób rozliczania udzielonej dotacji,
- 3) sposób kontroli wykonywanego zadania celu publicznego i wykorzystania dotacji.

Dotacja, udzielana klubom sportowym, służyć będzie realizacji celu publicznego z zakresu sportu, wskazanego w ww. uchwale i może być przeznaczona w szczególności na:

- 1) realizację programów szkolenia sportowego,
- 2) zakup sprzętu sportowego,

- 3) pokrycie kosztów organizowania zawodów sportowych lub uczestnictwa w tych zawodach,
- 4) pokrycie kosztów korzystania z obiektów sportowych dla celów szkolenia sportowego,
- 5) sfinansowanie stypendiów sportowych i wynagrodzenia kadry szkoleniowej.

Zasady przeprowadzania Konkursu Projektów reguluje uchwała Rady Miasta Krakowa w sprawie określenia warunków i trybu udzielania i rozliczania dotacji służących sprzyjaniu rozwojowi sportu w Krakowie oraz kontroli ich wykorzystania.

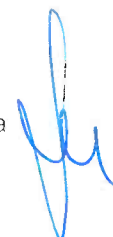
Rozpatrując złożone projekty i oferty, uprawniony organ administracji publicznej:

- 1) ocenia możliwość realizacji zadania publicznego przez oferenta;
- 2) ocenia przedstawioną kalkulację kosztów realizacji zadania publicznego, w tym w odniesieniu do zakresu rzeczowego zadania;
- 3) ocenia proponowaną jakość wykonania zadania i kwalifikacje osób, przy udziale których oferent będzie realizować zadanie publiczne;
- 4) uwzględnia planowany przez oferenta udział środków finansowych własnych lub środków pochodzących z innych źródeł na realizację zadania publicznego;
- 5) uwzględnia planowany przez oferenta wkład rzeczowy, osobowy, w tym świadczenia wolontariuszy i pracę społeczną członków;
- 6) uwzględnia analizę i ocenę realizacji zleconych zadań publicznych w przypadku oferentów, którzy w latach poprzednich realizowali zlecone zadania publiczne, biorąc pod uwagę rzetelność i terminowość oraz sposób rozliczenia otrzymanych na ten cel środków, jak również wyniki przeprowadzonych kontroli realizacji zadań zleconych. W przypadku dwukrotnego negatywnego wyniku kontroli realizowanego zadania, podmiot wnioskujący, odpowiedzialny za stwierdzone nieprawidłowości może zostać wykluczony z konkursu.

Szczegółowy zakres kryteriów w ramach szczegółowej oceny merytorycznej poszczególnych projektów w konkursie na realizację zadania własnego Gminy Miejskiej Kraków w zakresie sprzyjania rozwojowi sportu będzie corocznie uchwalany podczas posiedzenia Rady ds. Sportu.

Ponadto działalność klubów sportowych, dotycząca zadań publicznych w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej może być finansowana przez Miasto na podstawie przepisów ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie:

- 1) w trybie otwartego konkursu ofert, o którym mowa w art. 13 ww. ustawy – realizacja lokalnych projektów w ramach zadań bieżących rocznych dzielnic;
- 2) w trybie tzw. „małych grantów”, udzielanych na podstawie art. 19a ww. ustawy - zadania publiczne o charakterze lokalnym lub regionalnym w obszarze: wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej

Zasady przeprowadzania otwartego konkursu ofert dla organizacji pozarządowych określa uchwalany corocznie Program współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

Oczekiwanym rezultatem współpracy jest przede wszystkim poprawa warunków uprawiania sportu, zwiększenie dostępności społeczności lokalnej do oferty sportowej oraz wzrost efektywności działań związanych z realizacją zadań publicznych i zaangażowania organizacji sportowych.

Możliwe jest również realizowanie przedsięwzięć o charakterze sportowym z zastosowaniem innych trybów określonych w odrębnych przepisach, przy zachowaniu dbałości o wysoką jakość wykonania zadań.

VI.3. ZADANIA REALIZUJĄCE PROGRAM ORAZ NAKŁADY FINANSOWE

Realizacja założeń zawartych w Programie wymaga zapewnienia odpowiedniego poziomu stabilnego finansowania ze środków budżetu Miasta oraz źródeł zewnętrznych (budżet Państwa, fundusze unijne, wkład sponsorów i partnerów poszczególnych projektów).

Dla właściwej realizacji zadań bieżących w zakresie upowszechniania sportu wśród dzieci i młodzieży (działalność szkoleniowa, realizacja miejskich programów sportowych, stypendia sportowe) zakłada się narastający udział wydatków przeznaczanych corocznie na ten cel: w 2021 roku na poziomie 0,3 % całości wydatków budżetu Miasta, w 2022 roku na poziomie 0,4 % całości wydatków budżetu Miasta, w 2023 roku na poziomie 0,4 % całości wydatków budżetu Miasta, w 2024 roku na poziomie 0,4 % całości wydatków budżetu Miasta, w 2025 roku na poziomie 0,4 % całości wydatków budżetu Miasta.

Ostateczna wysokość środków na realizację ww. zadań będzie corocznie określana uchwałą w sprawie przyjęcia Budżetu Miasta Krakowa.

VII. INTERESARIUSZE PROGRAMU

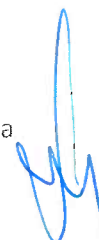
Budowanie relacji z interesariuszami w zakresie sportu jest kluczowe, gdyż ich zainteresowania oraz oczekiwania względem funkcjonowania sportu w mieście są zróżnicowane. Dopasowanie działań Miasta do wcześniej zidentyfikowanych grup wpłynie pozytywnie na upowszechnienie sportu w Krakowie poprzez zwiększenie zainteresowania wśród jego mieszkańców.

Grupy docelowe do których adresujemy swoje działania to:

- mieszkańcy Krakowa (a w szczególności: uczniowie, dzieci, młodzież),
- trenerzy,
- edukatorzy sportowi,
- interpretatorzy sportu (krytycy, teoretycy, badacze sportu, naukowcy),
- organizacje pozarządowe, Menadżerowie sportu,
- decydenci,
- politycy,
- samorządowcy,
- instytucje sportowe (ich dyrektorzy i pracownicy),
- współtworzący ofertę sportową sektora finansów publicznych,
- przedsiębiorcy działający w sferze sportu i w branżach czerpiących zyski ze sportu w Krakowie (krajowi i zagraniczni),
- społeczność sieci (youtuberzy, blogerzy, itp.).

Opracowanie programu w którym ważną rolę przypisuje się interesariuszom – zarówno tym w wewnętrznej strukturze Urzędu Miasta (np. wydziały, miejskie jednostki organizacyjne, jednostki podległe UMK itd.), jak również zewnętrznej tj. mieszkańcy, stowarzyszenia sportowe, organizacje, instytucje, przedsiębiorstwa prywatne, itd. odgrywa zasadniczą rolę w procesie upowszechniania sportu.

Współpraca Wydziału Sportu z pozostałymi jednostkami organizacyjnymi Urzędu Miasta Krakowa jest kluczowa i polegać będzie m.in. na rozwoju i upowszechnianiu aktywności fizycznej na terenie Gminy Miejskiej Kraków, również poprzez realizację miejskich programów sportowych, wydarzeń, imprez i zajęć.

Zadanie budżetowe/działanie	Usługa publiczna	Nazwa celu szczegółowego/działania Programu	Nakłady finansowe łączne			Nakłady finansowe w układzie rocznym					Harmonogram działań
			Łącznie	W tym środki własne Miasta	Zewnętrzne	2021	2022	2023	2024	2025	
SP/MPS	Zapewnienie dzieciom i młodzieży oferty sportowej i rekreacyjnej	1.1.1 Realizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych w ramach miejskich programów sportowych		12 000 000,00 zł		2 000 000,00 zł	2 500 000,00 zł	2 500 000,00 zł	2 500 000,00 zł	2 500 000,00 zł	2021-2025
SP/NPS	Zapewnienie dzieciom i młodzieży oferty sportowej i rekreacyjnej	1.1.2 Rozwijanie oferty sportowej playerów i młodzieży		80 000 000,00 zł		15 000 000,00 zł	16 000 000,00 zł	16 000 000,00 zł	16 500 000,00 zł	16 500 000,00 zł	2021-2025
SP/MPS, SP/NPS	Zapewnienie dzieciom i młodzieży oferty sportowej i rekreacyjnej	1.1.3 Zapewnienie zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży w czasie ferii oraz wakacji		sity własne	sity własne	sity własne	sity własne	sity własne	sity własne	sity własne	2021-2025
SP/MPS, SP/UPS	Zapewnienie dzieciom i młodzieży oferty sportowej i rekreacyjnej	1.1.4 Rozszerzenie uczestnictwa uczniów w różnorodnych formach zajęć sportowych organizowanych w szkole i poza jej siedzibą		brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	2021-2025
EK	Zapewnienie dzieciom i młodzieży oferty sportowej i rekreacyjnej	1.1.5 Kształcenie w szkołach i oddziałach sportowych/mistrzostwa sportowego	165 000 zł	163 895 437,00 zł	110 zł	29 860 737,00 zł	31 353 800,00 zł	32 921 700,00 zł	34 568 000,00 zł	36 296 300,00 zł	2021-2025
EK	Zapewnienie dzieciom i młodzieży oferty sportowej i rekreacyjnej	1.1.6 Dofinansowanie podnoszenia kwalifikacji nauczycieli	315 000,00 zł	315 000,00 zł		50 000,00 zł	51 000,00 zł	52 000,00 zł	54 000,00 zł	55 000,00 zł	2021-2025
SP/MPS	Zapewnienie dzieciom i młodzieży oferty sportowej i rekreacyjnej	1.1.7 Rozwijanie sportów indywidualnych i niszowych		środki w ramach realizacji Miejskich Programów Sportowych							2021-2025

SP/MPS, ZIS/OIS	Zapewnienie dostępności bazy i oferty sportowej i rekreacyjnej	1.2.1 Organizowanie wydarzeń sportowych dla mieszkańców o charakterze lokalnym w oparciu o dostępną infrastrukturę i obiekty sportowe	2 500 000 zł	500 000,00 zł (ZIS)	500 000,00 zł (ZIS)	500 000,00 zł (ZIS)	500 000,00 zł (ZIS)	500 000,00 zł (ZIS)	500 000,00 zł (ZIS)	500 000,00 zł (ZIS)	2021-2025
SP/MPS, SP/UPS, ZIS/OIS, SP/PKF	Zapewnienie dostępności bazy i oferty sportowej i rekreacyjnej	1.2.2 Organizowanie lub wspieranie wydarzeń sportowych	40 600 000,00 zł	1 500 000,00 zł 5.800.000,00 zł (ZIS)	2 000 000,00 zł 6.000.000,00 zł (ZIS)	2 000 000,00 zł 6.300.000,00 zł (ZIS)	2 000 000,00 zł 6.500.000,00 zł (ZIS)	2 000 000,00 zł 6.500.000,00 zł (ZIS)	2 000 000,00 zł 6.500.000,00 zł (ZIS)	2 000 000,00 zł 6.500.000,00 zł (ZIS)	2021-2025
SZ/PON	Zapewnienie dostępności bazy i oferty sportowej i rekreacyjnej	1.3.1 Zapewnienie dostępności oferty sportowej dla osób niepełnosprawnych	2 500 000,00 zł	500 000,00 zł	500 000,00 zł	500 000,00 zł	500 000,00 zł	500 000,00 zł	500 000,00 zł	500 000,00 zł	2021-2025
SP/UPS	Zapewnienie dostępności bazy i oferty sportowej i rekreacyjnej	1.3.2 Promowanie równouprawnienia płci w sporcie	środki w ramach realizacji oferty sportowej i rekreacyjnej								2021-2025
ZIS/UTR, ZIS/ZOB	Zapewnienie dostępności bazy i oferty sportowej i rekreacyjnej	2.1.1 Rozbudowywanie i modernizowanie infrastruktury sportowej Miasta	166 000 000,00 zł	32 000 000,00 zł (ZIS)	32 000 000,00 zł (ZIS)	32 000 000,00 zł (ZIS)	32 000 000,00 zł (ZIS)	35 000 000,00 zł (ZIS)	35 000 000,00 zł (ZIS)	35 000 000,00 zł (ZIS)	2021-2025
ZIS/UTR, ZZM/	Zapewnienie dostępności bazy i oferty sportowej i rekreacyjnej	2.1.2 Zagospodarowanie obszarów rekreacyjnych	700 000,00 zł	120.000,00 zł (ZIS)	130.000,00 zł (ZIS)	150.000,00 zł (ZIS)	150.000,00 zł (ZIS)	150.000,00 zł (ZIS)	150.000,00 zł (ZIS)	150.000,00 zł (ZIS)	2021-2025
ZDMK, ZTP	Zapewnienie dostępności bazy i oferty sportowej i rekreacyjnej	2.2. Stale rozbudowywać sieć ścieżek rowerowych i biegowych	40 952 540,00 zł	4 314 040,00 zł	6 638 500,00 zł	10 000 000,00 zł	10 000 000,00 zł	10 000 000,00 zł	10 000 000,00 zł	10 000 000,00 zł	2021-2025
ZIS, MCOO	Zapewnienie dostępności bazy i oferty sportowej i rekreacyjnej	2.3.1 Budowa i modernizacja szkolnych obiektów sportowych	164 000 000,00 zł	30 000 000,00 zł (ZIS)	32 000 000,00 zł (ZIS)	32 000 000,00 zł (ZIS)	35 000 000,00 zł (ZIS)	35 000 000,00 zł (ZIS)	35 000 000,00 zł (ZIS)	35 000 000,00 zł (ZIS)	2021-2025
EK	Zapewnienie dostępności bazy i oferty sportowej i rekreacyjnej	2.3.2 BALLSQUAD – nowoczesne narzędzie do zarządzania obiektami sportowymi	150 000,00 zł	30 000,00 zł	30 000,00 zł	30 000,00 zł	30 000,00 zł	30 000,00 zł	30 000,00 zł	30 000,00 zł	2021-2025
			150 000,00 zł								

SP/MPS, ZIS	Zapewnienie dostępności bazy i oferty sportowej i rekreacyjnej	3.1.1 Promowanie zróżnicowanej oferty sportowej i rekreacyjnej Krakowa	środki w ramach realizacji oferty sportowej i rekreacyjnej + ZIS 800 000,00 zł	150.000,00 zł (ZIS)	150.000,00 zł (ZIS)	150.000,00 zł (ZIS)	200.000,00 zł (ZIS)	2021-2025
ZIS/OIS, SP/PKF	Zapewnienie dostępności bazy i oferty sportowej i rekreacyjnej	3.1.2 Wykorzystanie potencjału sportu na rzecz promocji Krakowa na arenie ogólnopolskiej i międzynarodowej	25 000 000,00 zł	5 000 000,00 zł (ZIS)	6 000 000,00 zł (ZIS)	4 000 000,00 zł (ZIS)	4 000 000,00 zł (ZIS)	2021-2025
SP/UPS	Zapewnienie dzieciom i młodzieży oferty sportowej i rekreacyjnej	3.2.1 Tworzenie warunków do wspólnych prac z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami przy realizacji zadań publicznych z zakresu sprzyjania rozwojowi sportu	17 000 000,00 zł	3 000 000,00 zł	3 500 000,00 zł	3 500 000,00 zł	3 500 000,00 zł	2021-2025
SP/MPS, ZIS/UTR, ZIS/ZOB	Zapewnienie dostępności bazy i oferty sportowej i rekreacyjnej	3.2.2 Budowa wspólnych prac z zakresu edukacji i kultury w zakresie sportu	sity własne	sity własne	sity własne	sity własne	sity własne	2021-2025
ZIS	Zapewnienie dostępności bazy i oferty sportowej i rekreacyjnej	3.3.1 Rozwój projektu „Krakowski Wolontariat Sportowy”	250 000,00 zł	50.000,00 zł (ZIS)	50.000,00 zł (ZIS)	50.000,00 zł (ZIS)	50.000,00 zł (ZIS)	2021-2025

Tabela 4. Szacunkowe nakłady finansowe w układzie rocznym i źródła finansowania zadań programu.

VIII. WYKAZ RYSUNKÓW, WYKRESÓW I TABEL:

Rysunek 1. Powiązanie Programu Rozwoju Sportu w Krakowie na lata 2021-2025 z innymi Programami Strategicznymi	10
Wykres 1. Najpopularniejsze dyscypliny sportowe deklarowane przez mieszkańców Krakowa (2018 r.)	12
Wykres 2. Najpopularniejsze dyscypliny sportowe wśród zawodników krakowskich klubów sportowych.....	13
Wykres 3. Liczba Klubów Sportowych, Uczniowskich Klubów Sportowych oraz Stowarzyszeń Sportowych w latach 2016-2020.....	14
Wykres 4. Liczba stypendystów oraz kwota przeznaczana na stypendia w latach 2017-2019	15
Wykres 5. Sprawozdanie z wykonania wydatków budżetu Miasta Krakowa za lata 2016-2020	16
Tabela 1. Podsumowanie Programu Rozwoju Sportu w latach 2016-2020	17
Tabela 2. Wskaźniki monitorowania Programu.....	45
Tabela 3. Ryzyka dla celów szczegółowych Programu	46
Tabela 4. Szacunkowe nakłady finansowe w układzie rocznym i źródła finansowania zadań programu	51

IX. BIBLIOGRAFIA:

1. Ruskin H., Mit i rzeczywistość – spór o kształt wychowania fizycznego w szkołach. Kultura fizyczna, nr 1-2, 1994.
2. Sahaj T., Czy sport to zdrowie? Refleksje filozoficzne. Sport Wyczynowy, s. 75, 2000.

